

Xojon carta-la San Pablo xi kiskiù ítjòn-la xita naxandá-la Cristo xi títsajna Corinto

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xita naxandá-la Cristo xi títsajna Corinto

¹ 'An xi 'mì-na Pablo, xi xó k'oas'ín kinokjoà-na nga 'an tsibíxáya-na Cristo Jesús, nga k'oas'ín kjòmejèn-la Nainá. Títsanihixat'aà-nòjen kò Sóstenes xi 'ndseé chibá ít'aà ts'e Cristo. ² Tíkjiù-nò xojon carta jè, jñò xi naxandá-la Cristo maà xi títsajnaà ján Corinto, xi jye kisítsjeè-nò Nainá nga ya títsakjoòkoo Cristo Jesús nga xó k'oas'ín jaàjiù-nò Nainá mé-ne nga xita tsjeè-la komaà kò ngats'ìi xita xi xki xi ján chjat'aà-la nga jeya síkíjna jè Na'èn-ná Jesucristo xi otíxoma-ná, tikoà jè otíxoma-la xita koi. Xi Na'èn-ná 'mì-lá, tikoà Na'èn-ná tsò-la jñà xita koi. ³ Nainá xi Na'èn-ná, kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjondaà kò kjoa'nchán ya ijìin inìma-nò.

'Én xi kiichja Pablo nga tsjá-la kjondaà Nainá

⁴ Kjit'aà nàchrjein tsjaà-la kjondaà Nainá xi ít'aà tsajòn koiù kjoa-la jñà kjondaà xi kitsjaà-nò Nainá nga ndaà kisìchikon-t'in-nò ít'aà ts'e Cristo Jesús. ⁵ Nga yaá ít'aà ts'e Cristo, Nainá kisìchikon-t'in yije kjohítsjeèn-la inìma-nò, kós'ín nokjoà, kò kós'ín machiya-nò 'én-la Nainá. ⁶ Nga k'oaa s'ín 'ya-la, nga jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo kjòkixiyaá ijìin inìma-nò. ⁷ Nìmé kjotjò-la Nainá

chijat'aà-nò k'e nga tákó titsachiñá-là nga kjoíi ìjngoò k'a Jesucristo xi otíxoma-ná. ⁸ Nainá tsjá-nò nga'ñó skanda k'e nga kjoehet'aà nachrjein, mé-ne nga nímé jé sakòt'aà-nò k'e nga kitjojen ìjngoò k'a Jesucristo xi otíxoma-ná. ⁹ Nainá xita kixi-né, síkitasòn-né koni s'ín tsjá 'én-la. Xó k'oaá s'ín kiichja-nò nga ya chraña kitsajnakjoòko Jesucristo xi ki'ndí-la tsò-la nga jè otíxoma-ná.

Mé-ne kjòjòya-ne naxandá-la Cristo ján Corinto

¹⁰ Ndí 'ndsè kò tichjaá, it'aà ts'e okixi xi kitsjaà-na Jesucristo xi otíxoma-ná, tìbitsi'bà-nò ngats'ioò, ngàsòn ngáya titsajnakoo xinguioo, mé-ne nga mì kojòya-ne kjohítsjeèn-nò. Tajngoò kjohítsjeèn tikjeén, ngàsòn jchósòn-là nita mé kjoa-ne. ¹¹ Koií koxan-nò ndí 'ndsè, nga jñà xita ni'ya-la Cloé, tsibénojmí-na nga kjoasií tjín-nò. ¹² Koií k'oas'ín tixan-nò, tjín i'nga xita xinguiaá xi tsò: “An, jé Pablo fit'aà-la.” Tjín xi tsò: “An, jè Apolos fit'aà-la.” Tjín xi tsò: “An, jè Cefas [xi tikoá Pedro 'mì] fit'aà-la.” Tjín xi tsò: “An, jè Cristo fit'aà-la.” ¿Mé-ne obixón-nò? ¹³ ¿A kjìn ya ma-ne Cristo? ¡Majìn! ¿A jè Pablo xi kisit'aà krò it'aà tsajòn? ¡Majìn! ¿A it'aà ts'eé Pablo komà bautizar? ¡Majìn! ¹⁴ Ndaà chjí-la Nainá, 'an, mìtsà yá xita kis'iaàn bautizar ya naxandá tsajòn, ta jè Crispo kò Gayo, ¹⁵ mé-ne nga mì yá xita kitso-ne: “It'aà ts'eé Pablo komà bautizar.” ¹⁶ Saá tíbítsjeèn-na nga tikoá kis'iaàn bautizar Estéfanos kò xita xíkjín, tanga mìkìl bíttsjeèn-na tsà kis'iaàn bautizar xi k'ejí xita. ¹⁷ Jè Cristo mìtsà koi xá kisikasén-na nga xita s'iaàn bautizar; koií xá kisikasén-na nga 'an kichjàya 'én ndaà-la Nainá. K'e nga chjàya,

mìtsà 'én-la x̄ita ch̄jine s̄ikjeén; majìn-na nga ch̄ija nga'ño-la krò-la Cristo.

Jè Cristo, nga'ño-la Nainá-né k̄o k̄joach̄jine-la Nainá-né

¹⁸ J̄ñà 'én xi t̄inokjoáya it'aà ts'e Cristo nga k'en-t'aà krò, ta k̄joa ská ma-la j̄ñà x̄ita xi ya t̄jímaya ndiyá-la i'nde k̄jo'in. Tanga j̄ñà xi jye t̄itsabitjokàj̄ñaá k̄jo'in, k'oaá s'ín mokjeiín-ná nga jè 'én-la Cristo nga'ño-la Nainá-né. ¹⁹ K'oaá s'ín t̄íchja Xojon-la Nainá nga tsò:

J̄ñà x̄ita xi 'ño t̄jín-la k̄joa ch̄jine,
'aán kokoò-la nga n̄imé ch̄ji-la k̄joach̄jine-la.
'Aán kochrjeènguia k̄joh̄itsjeèn-la
j̄ñà x̄ita xi 'ño mach̄iya-la.

²⁰ J̄ñà x̄ita xi 'ño t̄jín-la k̄joach̄jine, k̄o xi 'ño ch̄jine xojon k̄o xi joóya-ne k̄joa xi t̄jín isò'nde, i'nde, ¿ñánda t̄ítsajnak̄o k̄joach̄jine-la? Jè Nainá, kisiskáya-la k̄joach̄jine xi t̄jín-la x̄ita isò'nde.

²¹ Nainá 'ño x̄ita ch̄jine, mìkìl kitsjaà'nde-la x̄ita nga it'aà ts'e k̄joach̄jine-la isò'nde kijtseèxkon. Nainá k'oaá s'ín sasén-la nga ochrjekàj̄iìn k̄jo'in j̄ñà xi mokjeiín-la it'aà ts'e 'én ndaà-la Nainá xi k̄joa ts'e Cristo, 'én xi tsò-la x̄ita koi, k̄joa ská-né.

²² J̄ñà x̄ita judío [mìkìl mokjeiín-la] nga jé xi mejèn-la nga skoe k̄joxkón xi 'ño jeya t̄jín, k̄o j̄ñà xi mìtsà x̄ita judío [t̄ikoaá mìkìl mokjeiín-la] nga koií ótsji xi 'ño k̄joa ch̄jine. ²³ Tanga ngajen k'oaá s'ín nokjoàya-jen nga krò k'en-t'aà Cristo [x̄ita xi xó kisikasén-ne Nainá]. J̄ñà x̄ita judío mìkìl mokjeiín-la k̄joa xi komàt'in Cristo, k̄o j̄ñà xi mì x̄ita judío, k̄joa ská ma-la. ²⁴ Tanga j̄ñà x̄ita xi xó jaàj̄iìn-ne Nainá, xi x̄ita judío k̄o xi

mìtsà x̄it̄a judío, k'oaá s'ín mokjeín-la nga jè Cristo nga'ño-la Nainá-né k̄o kjoa ch̄jine-la Nainá-né. ²⁵ Kjoa-la Nainá xi ta kjoa ská tsò-la x̄it̄a isò'nde, kjoa ch̄jine-la Nainá-né. Ìsaá tse kjoach̄jine t̄jín-la mì k'oaá-ne koni kjoach̄jine xi t̄jín-la x̄it̄a isò'nde. K̄o jè kjoa-la Nainá xi ta kjoa indaà tsò-la x̄it̄a isò'nde, nga'ño-la Nainá-né. Ìsaá tse nga'ño t̄jín-la mì k'oa-ne koni nga'ño xi t̄jín-la x̄it̄a isò'nde.

²⁶ J̄n̄ò ndí 'ndsè k̄o ndí tichjaá, t̄ikítsjeèn k'e nga s̄a jaàj̄in-nò Nainá, chibaá ma-nò xi x̄it̄a ch̄jine tsò-nò x̄it̄a isò'nde, k̄o chibaá ma-nò xi x̄it̄a ítjòn titsajnaà, t̄ikoa chibaá ma-nò xi ȳa ni'ya-la x̄it̄a sk̄o-la kits'iòn. ²⁷ Tanga Nainá jaàj̄in j̄n̄à x̄it̄a xi tsò-la x̄it̄a isò'nde nga chiba kjo'hítsjeèn t̄jín-la mé-ne kosobà-la j̄n̄à x̄it̄a ch̄jine. T̄ikoa jaàj̄in Nainá xi tsò-la x̄it̄a isò'nde nga nimé ch̄j̄i-la mé-ne kosobà-la j̄n̄à x̄it̄a xi x̄it̄a ítjòn t̄itsajna. ²⁸ Nainá jaàj̄in x̄it̄a ima k̄o x̄it̄a xi bitjongui xi tsò-la x̄it̄a isò'nde nga nimé ch̄j̄i-la, mé-ne kitjongui-ne j̄n̄à x̄it̄a xi tsò nga j̄n̄à t̄itsajna ítjòn, ²⁹ mé-ne nijngoò x̄it̄a xi 'nga s̄ik̄ijna-ne yijo-la nga nguixk̄on Nainá. ³⁰ Tanga t̄ijè-ne Nainá kisik̄itsajna-k̄o-ná Cristo Jesús. K'oaá t̄is'ín kis'iìn nga ít'aà ts'e Cristo sakó-ná jè kjoach̄jine, nga jè Cristo, x̄it̄a kixi s'ín-ná, x̄it̄a tsjeè s'ín-ná k̄o s̄ik̄itsajna-dej̄i-ná kjoa ts'e jé-ná. ³¹ Koni s'ín t̄ichja Xoj̄on-la Nainá nga tsò: “Jè xi jeya s̄ik̄ijna yijo-la, ta saá Nainá jeya k̄atasik̄ijna.”

2

¹ Ndí 'ndsè k̄o tichjaá, k'e nga k̄iikon-nò nga tsibenojm̄i-nò 'én-la Nainá, mìtsà koi 'én kichjà-nò

xi maxkón-la x̄it̄a k'e nga 'nchré k̄o xi tsò-la nga 'én-la x̄it̄a ch̄jine. ² K'e nga tsohótijnako-nò, k'oaá s'ín kiskoòsòn-la; mìtsà mé kjoa xi k'ej̄í kisikítsjeèn; nguì tà 'én-la Jesucristo tsibenojmí-nò, nga jè-né xi krò k'en-t'aà. ³ K'e nga ijchò kènojmi-nò 'én-la Nainá, indaàkjoaá ijchoa. Titsakjoòn-ná skanda tíhotsé-ná. ⁴ K'e nga kichjàyajiìn-nò mìtsà 'én-la x̄it̄a ch̄jine kisikjeén mé-ne nga kòkjeiìn-nò. Ta saá jè Inima Tsjeè-la Nainá tsakó nga'ño-la nga kòkjeiìn-nò. ⁵ Mé-ne jè kjoa xi mokjeiìn-nò it'aà ts'e Cristo, mìtsà ya nchrobá-ne kjoa ch̄jine-la x̄it̄a, yaá nchrobá-ne nga'ño-la Nainá.

Xi nguì kjoa ch̄jine, it'aà ts'ée Nainá nchrobá-ne

⁶ Kix̄í kjoa 'én ch̄jineé nokjoàya-lajen j̄nà x̄it̄a xi jye tímajchínga nga mokjeiìn-la it'aà ts'e Cristo. Tanga mìtsà kjoa ch̄jine ts'e isò'nde nokjoàya-jen, n̄i mìtsà ts'e x̄it̄a ítjòn xi tjín isò'nde xi jye tíchija nga'ño-la. ⁷ 'Én xi nokjoàya-jen, kjoa ch̄jine ts'e Nainá-né, jè kjoach̄jine xi tjí'ma-la xi k'oas'ín kiskoòsòn-la skanda t̄isa kjòtseé nga j̄nà jeya k̄itsajnaá. ⁸ Nijngò x̄it̄a ítjòn xi tjín isò'nde kjòch̄iya-la it'aà ts'e kjoa ch̄jine koi. Tsà kjòch̄iya-la, mì-là k̄i k'oas'ín krò kisik'en-t'aà N̄a'èn-ná Jesucristo xi tjín-la kjoa jeya. ⁹ Xojon-la Nainá, k'oaá s'ín tíchj̄a nga tsò:

J̄nà x̄it̄a xi matsjakeè Nainá,
jè tjíndaà-la kjoa xi n̄i saá jngò x̄it̄a xi xk̄on beè-ne,
xi líká-la 'nchré-ne
xi k̄o inima-la machiya-la.

¹⁰ Nainá, it'aà ts'e Inima Tsjeè-la tsakó-najen kjoa koi. Nga jè Inima Tsjeè-la Nainá ótsjia yije-né

skanda jñà kjoa xi mìkiì ndaà fiya-ná it'aà ts'e Nainá.

¹¹ ¿Yá xita-ne xi machiya-la kó tsò kjohítsjeèn xi tíjìn inima-la xita xi kj'eíí? Tà jè tíjìn inima-la kó tsò kjohítsjeèn-la. K'oaá tís'ín tjín kjoa ts'e Nainá, nijngoò xita tíjìn-la kó tsò kjohítsjeèn-la Nainá; ta jè Inima Tsjeè-la tíjìn-la. ¹² Ngajen, mìtsà jè inima-la xita isò'nde kitjoé-najen. Jè Inima Tsjeè-la Nainá kitjoé-najen, mé-ne nga jcha-najen kjoa xi Nainá kitsjaà kjotjò-ná. ¹³ 'Én koi, k'oaá s'ín nokjoà-jen koni s'ín okóya-najen Inima Tsjeè-la Nainá. Mìtsà kjohítsjeèn ts'e xita isò'nde. 'Én Tsjeè-la Nainá bènojmí-jen xi kjoa ts'e Inima Tsjeè-la.

¹⁴ Jè xi mìtsà xita-la Cristo, mìkiì machiya-la 'én xi ts'e Inima Tsjeè-la Nainá. Tà kjoa ská ma-la. Mìkiì fahas'en-jiìn-la, nga mochjeén-né nga it'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá kinchátsjiyaá. ¹⁵ Tanga jè xita xi Inima Tsjeè-la Nainá tíjnajìn inima-la, maá-la ótsjiya yije nita mé kjoa-ne. Tanga it'aà ts'e xita jè, mì yá xita xi koma-la kohótsjiya kjohítsjeèn-la. ¹⁶ K'oaá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: “¿Yá-né xi beè kjohítsjeèn-la Nainá? ¿Yá-né xi koma kokòya-la?” Tanga jñá tjín-ná kjohítsjeèn xi ts'e Cristo.

3

Jñà xita xi síxá it'aà ts'e Nainá ján Corinto

¹ Jñò ndí 'ndsè kò tichjaá, mìkiì komà kos'ín kichjàkò-nò koni xita xi ndaà tíjìn inima-la Inima Tsjeè-la Nainá. Ta k'oaá s'ín kichjàkò-nò koni tsà taxki xita isò'nde xi tà kjoa ts'e yijo-la ótsji, koni

tsà tákó ndí ixti xó xi it'aà ts'e Cristo. ² Mìtsà 'in t_jín 'én xi tsakoòya-nò; k'oas'ín ngaya-la koni ndí ixti xó xi sà nchihoki, tà tsjín 'bii, mìtsà tsojmì tájaà kine. Jñò, kj'eè kii ndaà fahas'en-jiin-nò 'én-la Nainá, k'oaá ngaya-la koni tsojmì tájaà xi kj'eè kii ma chine skanda nachrjein i'nde. ³ Tákó k'oaá s'ín 'nè koni s'ín xita xi kjoa ts'e yijo-la ótsji. Machinicha-nò xinguiōo, chitiya-nò nita mé kjoa-ne. Kjoa koi, kjoa ts'e xita isò'nde-né. ⁴ K'e nga bixón: “An, xita ts'e Pablo-ná”, kō jè xi lingoò tsò: “An, xita ts'e Apolos-ná”, jñò, k'oaá s'ín nokjoà koni chja xi taxki xita isò'nde.

⁵ 'An xi Pablo 'mì-na, kō Apolos, tà xita chi'nda-nájen xi nixá-lajen Nainá. It'aà tsajeén kòkjeiín-nò 'én-la Nainá, nga lingoò lingoò-jen ki'nè-jen xá xi Na'èn-ná kisingsja-najen. ⁶ 'Aán tsakoòya-nò 'én-la Nainá, k'oaá ngaya-la koni jngoò xita xi bítje xojmá, jè Apolos kiskinindá-la, tanga jè Nainá tísijchá. ⁷ Mìtsà jè xita xi bítje tsojmì, nì mìtsà jè xi kinindá-la xi chjí-la, tã jngoò jè Nainá xi síjchá tsojmì xi sitje xi 'ñó chjí-la. ⁸ Jè xi bítje kō xi kinindá-la, ta jngoò xá t_jín-ne xi s'ín. Tanga jè Nainá tsjá-la chjí-la koni t_jín xá xi kis'ìin nga jngoò lingoò. ⁹ Ngajen, yaá taña nixákjoò-jen xá-la Nainá. Koã jñò-nò i'nde ñánda sitje 'én-la Nainá. Tikoáá jñò-nò ni'ya-la Nainá xi ngajen bíndaà-jen. ¹⁰ Koni s'ín t_jín kjondaà-la Nainá xi kitjoé-na, 'an-ná xi chjine chrjó ítjòn, xi tsibijnà tàts'en chrjó-la ni'ya. Kj'eij xitaá bíndaàsòn ni'ya. Tanga jñã xi bíndaàsòn, ndaà kátasíkindã nga jngoò lingoò kós'ín kùndaà. ¹¹ Mì tì yá xi koma-la kùjna lingoò-isa tàts'en chrjó ni'ya koni jè xi jye t_jina, nga jè Jesucristo t_jina koni

tàts'en chrjó ni'ya. ¹² Tàts'en chrjó ni'ya, komaá sindaàsòn-ne kicha oro, plata, ndajo chjí xi 'ño ndaà kjoàn, nas'ín yá, nas'ín xka paja, o xka ndiji. ¹³ Tanga jñà xá xi s'ín nga jngoò ìjngoò xita, k'ée jcha-la jè nachrjein k'e nga sindaàjìin-la xita. Nachrjein jè, ni'ín kjoíko, koa jè ni'ín skót'aà nga jngoò ìjngoò skaya xá xi komà. ¹⁴ Tsà jngoò xá kichikjoako-la ni'ín xi skót'aà, tjoé-la chjí-la jè xita xi kìindaàsòn. ¹⁵ Tanga tsà jè xá xi kisindaàsòn, tsà kitì, chijaá chjí-la. Tanga jè xita kitjokàjìin kjo'in koni jngoò xita xi bitjokàjìin ni'ín.

¹⁶ Jñò, ¿a mìtsà tíjìin-nò nga ni'ya ingo tsjeè-la Nainá 'mì-nò? Nga jè Inima Tsjeè-la Nainá tíjnajìin-nò. ¹⁷ Tsà yá xita xi mejèn-la sikkits'ón-jìin-la ni'ya tsjeè-la Nainá, Nainá tikoaá sikkits'ón-jìin-la jè xita xi k'oas'ín s'ìin. Nga jè ni'ya-la Nainá, tsjeè-né. Koa jñò-nò xi ni'ya tsjeè-la Nainá 'mì-nò.

¹⁸ Kì yijo-nò chonachan-là, tsà yá xi k'oas'ín síkìtsjeèn nga 'ño tjín-la kjohítsjeèn xi ts'e kjoa chjine-la isò'nde, ta saá kos'ín kàtas'ín koni tsà tsjìn-la kjohítsjeèn, mé-ne nga nguì xita chjine koma-ne. ¹⁹ Jè kjoa chjine-la xita isò'nde, it'aà ts'e Nainá, kjoa ská tsò-la. Xojon-la Nainá, k'oaá s'ín tíchja nga tsò: “Nainá, k'oaá s'ín s'ín nga jñà xita chjine, tíjñà-ne kjoa maña-la kixojìin-ne.” ²⁰ Jè Xojon-la Nainá, ìjngoò k'a tjít'aà ñánda tsò: “Nainá, beè-né nga nímé chjí-la kjohítsjeèn-la xita xi chjine tsò-la yijo-la.” ²¹ K'oaá ma-ne, jñò, kì njngoò xita xi 'nga níkjna. Nga ngats'ìi xi tjín, kjondaà tsajòn yije-nò. ²² Tsà jè Pablo, tsà jè Apolos, tsà jè Cefas [xi tikoa Pedro 'mì], tsà jè isò'nde, tsà jè kjoabinachon,

tsà jè kjoa biyaà, tsà jè nachrjein i'nde, tsà jè nachrjein xi sa nchrobá, kjondaà tsajòn yije-nò. ²³ Jñò, ts'e Cristo-nò, koa jè Cristo ts'eé Nainá.

4

Xá-la xita xi tsibíxáya-la Jesús

¹ K'oaá s'ín jchatakòn-nájen koni xita chi'nda xi síxá-la Cristo, nga ngajen kjongatsja-jen nga kokóya-jen kjoa tjí'ma-la Nainá. ² Jngò xita xi xá mangatsja, mochjeén-né nga kàta'ya-la nga kixi síkitasòn xá-la. ³ 'An, mìkiì síkájnoa xi it'aà tsajòn kó tsò kjohítsjeèn-nò, a ndaá tìsìkitasoàn, a xi ch'oó tìsìkitasoàn xá xi 'an kjongatsja, kò kó s'ín síkítsjeèn jñà xitaxá xi bíndaàjìin-la xita isò'nde. Skanda 'an, mì tì kii xan-na tsà ndaà tjín kò tsà ch'oó tjín xá xi tìs'iaàn. ⁴ 'An, nas'ín k'oas'ín síkítsjeèn nga tsjin-na jé, tanga mìtsà tsò-ne kjoa nga nguì xita kixi-ná. Nga jè Na'èn-ná xi bíndaàjìin-na. ⁵ K'oaá ma-ne kì tà chjà jé bìnè-là xinguiòo nga ti kj'eè bijchó nachrjein. Chíña-kjoaa k'e nga kjoíí Na'èn-ná xi síhiseèn nga jcha-la kjoa xi tjí'ma ñánda nga jñò choòn. Koa sùikatsejèn kó tsò kjohítsjeèn xi tjíjìin inima-la xita. Ikjoàn Nainá jeya sùikíjna koni s'ín nga ok'in-la nga jngò òjngò xita.

⁶ Ndí 'ndsè kò tichjaá, koi 'én tìchjàkò-nò kjoa xi mangàsòn it'aà ts'an kò it'aà ts'e Apolos xi kjondaà tsajòn mé-ne nga mìkiì síkatonè-là koni tsò 'én-la Nainá. Kì k'oaá s'ín nìkítsjeèn nga jngò chi'nda-la Nainá isa ndaà nachrjenguioò koni chi'nda xi i'nga. ⁷ Jñò, ¿mé-ne koa bixón-nò nga isa 'ñó chjí-nò koni xita xi i'nga? ¿Mé kjondaà xi tjín-nò xi mìtsà Nainá kitsjaà-nò? Tsà jye kitjoé-nò ngats'iì

kjondaà, ¿mé-ne nga 'nga ma-ne takòn koni tsà ta nga'ño tsajòn kisakò-nò?

⁸ Jñò, k'oaá s'ín machiya-nò koni tsà jyeé ma yije-nò, koni tsà 'ño xita nchiná it'aà ts'e Nainá. K'oaá s'ín nikítsjeèn koni tsà xitaxá ítjòn titsajnaà kò ngajen mìtsà xitaxá titsajna-jen. Ndaà-la tjin tsà kixi kjoa nga otixoma, mé-ne ngajen koma kotixomako-nòjen. ⁹ 'An, k'oaá s'ín sikítsjeèn, ngajen xi it'aà ts'e Cristo kisixáya-najen, Nainá k'oaá s'ín kiskoòsòn-la nga ngajen-nájen xi fehet'aà-ne, xi tjinè-najen nga kiyá-jen nga nguixkon isò'nde, nga nguixkon xita kò àkjale. Jña xita, tà nchikotsejèn-najen nga tsja ma-la mé kjo'in xi tímat'in-jen. ¹⁰ Ngajen, xi kjoa ts'e Cristo, xita ská 'yatakòn-najen; tanga jñò, it'aà ts'e Cristo, k'oaá s'ín 'ya-nò nga 'ño tjin-nò kjoachjine. Ngajen, k'oaá s'ín 'yatakòn-najen nga xita indaàkjoa-nájen; tanga jñò, xita tájaà-nò. Ngajen, mì yá xita beèxkón-najen; jñò, beèxkón-nò xita. ¹¹ Skanda jè hora jè, kjinchrá-najen, xindá-najen, tsjin-najen nikje xi chíkjá-jen, 'ño beètòòn-najen xita, tà tjaàsòn-najen, tsjin-najen ni'ya. ¹² Skanda bijtaá-najen nga 'ño nixá-jen. K'e nga chja'on-ko-nájen xita, ngajen, nijét'aà-lajen Nainá nga kátasíchikon-t'in. K'e nga kondra fi-najen xita, chíkjoakóo-najen. ¹³ 'On chjako-najen xita, ngajen ndaà nokjoá-lajen. K'oas'ín beè takòn-najen koni tsà tjé-la isò'nde. Skanda nachrjein i'nde, jña xita k'oaá s'ín beètakòn-najen koni tsojmì xi ningui-ne nga bíxteèn.

¹⁴ Koni s'ín tikjil-nò, mìtsà tìs'iìn sobà-nò. Kjo'hítsjeèn titsja jngoò-nò koni tsà ixti ts'an xi

matsjake. ¹⁵ Naş'ín te jmiì ma-ne xi okóya-nò it'aà ts'e Cristo, ta jngoò ma-ne xi na'èn-nò. 'An-ná xi komà na'èn-nò nga mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo Jesús nga 'aán tsibenojmí ítjòn-nò 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. ¹⁶ K'oaá ma-ne bìtsi'bà-nò nga k'oas'ín tìjchá yijo-nò koni 'an.

¹⁷ Koií kjoa-la tìsikasén-nò Timoteo, xi ki'ndí-na xan-la nga 'ñó matsjake kò kixi síxá-la Na'èn-ná. Jè sùikítsjeèn-nò kós'ín tìjnakoá Cristo Jesús nga mokjeiín-na it'aà ts'e, koá kós'ín okoòya-la xita naxandá-la Cristo nga kijndà naxandá ñánda bijchoa. ¹⁸ Tjín i'nga xita xinguiòo xi 'ñó 'nga chja, k'oaá-là s'ín síkítsjeèn tsà mìkiì kjíkon-nò. ¹⁹ Tanga tsà Nainá mejèn-la, kjíkon nìtoón-nò. K'e nga kìjchoa, skoeè jña xita xi 'nga chja, a nga'ñó-la Nainá xi tjin-la a xi tà jè 'én-la xi 'nga chja. ²⁰ K'e nga jè Nainá tíhotíxoma jngoò-la xita, mìtsà ta kjoa ts'e 'én mochjeén, kóó nga'ñó-la Nainá mochjeén. ²¹ Jñò, ¿kós'ín mejèn-nò nga kjián? ¿A mejèn-nò nga kjo'in tsjaà-nò k'e nga kìjchokon-nò, a xi mejèn-nò nga kò kjondaà-na kò kjotsja-na kìjchokon-nò?

5

Jé xi kisakò ya ijìin naxandá-la Cristo ján Corinto

¹ Jye na'yà-la nga kjoachijngui tíma ijìin tsajòn. Kjoa xi tíma, skanda jña xita xi mìkiì beèxkón Nainá, mì k'oaá s'ín. Nga yaá tìjnajìin jngoò-nò xita xinguiòo xi neajòn-la tsóhoko. ² Jñò, ¿mé-ne 'nga níkítsajna-nò yijo-nò? Mochjeén-né nga kjoaba kìtsajnajñò, kò jè xita xi kotjín jé tíhótsji, tìnachrjekàjioèn. ³ 'An, kixií kjoa, kjìin tìjna-nò, tanga kjohitsjeèn-la inìma-na yaá tìjnajìin osen-nò.

'An, k'oaá ngaya-la koni tsà ya tijnajiin-nò, jyeé kiskoòsòn-la mé kjo'in xi sinè-la jè xita xi k'oa tjin jé tihótsji. ⁴ Jñò, k'e nga koxkóya nga jeya sikijna Jesucristo xi otixoma-ná, jè kjohítsjeèn-la inima-na yaá kijnajiin-nò, tikoá yaá kijnajiin-nò jè nga'ño-la Na'èn-ná Jesucristo. Ko it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo, ⁵ xita jè, xita neií katangatsja yijo-la nga katas'e-la kjo'in, ko katasíkájno jé-la nga mì tì jé kohótsji-ne mé-ne nga kitjokàjiin-ne kjo'in inima-la, k'e nga kjoii òngòò k'a Jesucristo xi otixoma-ná.

⁶ Mikii ndaà tjin nga 'nga nìkítsajna yijo-nò. ¿A mì tíjiin-nò nga nas'ín ta chiba na'yo san sísan yije xíkjín na'yo? ⁷ Tinachrjekàjioòn jè xita xi ótsji jé k'oaá ngaya-la koni tsà na'yo san xi mì tì ndaà-ne nga síkíts'ón-nò, mé-ne jñò k'oas'ín kjoàn koma-nò koni na'yo xitse ts'e inchrájin xi tsjin-la na'yo san. Nga jñò, jyeé kitjaàxìn-nò kjoa ts'e jé koni na'yo san jchínga nga jè Cristo k'en ngajo-ná koni jñà orrè xi kisik'en xita Israel k'e nga Paxko. ⁸ Koií kjoa-la jñá, k'oaá s'ín kináchrjeé s'eí nga jyeé kisikítsajnandejí-ná Nainá kjoa ts'e jé, koni s'ín xita Israel k'e nga Paxko nga sítsjeè ni'ya-la nga faáxìn yije na'yo san. Jñá, k'oaá tis'ín chjaàxián kjoa ts'e jé ko kjoa ch'o ko nguì kjoatsjeè ko kjoakixi sikjeén k'oaá ngaya-la koni inchrájin xi tsjin-la na'yo san.

⁹ Jè xojon xi kisikasén ítjòn-nò, k'oaá kixan-nò nga mì ya koahijtakoo jñà xita xi kjoa chijngui s'ín. ¹⁰ K'e nga k'oa kixan-nò, mìtsà jñà kisikaxkia jñà xita isò'nde xi kjoa chijngui s'ín, ko jñà xi tse mejèn-la, ko jñà xita chijé, ko jñà xi xkósòn beèxkón. Xita koi, xki xi ján satíkjoè. Ta jè xi koma kinchat'aàxìn-là tsà xìn isò'nde onguió.

11 Jñà 'én xi kixan-nò, jè-né nga mì ya tsjahijtakoo jñà xi tsò nga xita-la Cristo xi 'ndsè chibá tsà tákó kjoa chijngui nchis'ín, xita xi tse mejèn-la, xi xkósòn beèxkón, xi ch'o chjajno-ná, xi xán 'biì, xi chijé s'ín. Jñà xita xi k'oas'ín s'ín, skanda mìkìl mochjeén nga kichikoo. ¹²⁻¹³ Mitsà jñá oko-ná nga bíndaàjìin-lá jñà xita isò'nde. Jè Nainá kiiindaàjìin-la jñà xita koi. Tanga jñò oko-nò nga kíndaàjìin-lá xita naxandá-la Nainá xi tsajòn. K'oaá ma-ne nga xan-nò, chjaàxiòn jè xita xi ch'o tís'ín xi ya tíjnajìin-nò.

6

Kós'ín s'iin jñà xita-la Cristo nga tíjñà xikjín koiiindaàjìin-la

¹ Jñò, k'e nga tsà kjoasii tíjn-nò ko xita xinguioo, ¿mé-ne jñà mejèn-nò koiiindaàjìin-nò jñà xitaxá xi mìtsà xita-la Cristo? ¿A mìtsà tà jñà kátindaàjìin-nò xi xita naxandá-la Cristo? ² ¿A mìtsà tíjìin-nò nga jñá xi xita naxandá-la Cristo 'mì-ná, jñá kíndaàjìin-lá xita isò'nde? Tsà jñò koiiindaàjìin-lá xita isò'nde, ¿a mì chíkjoa-nò nga ta jñò kíndaàjìin-lá xita xinguioo kjoa xi chiba tíjn? ³ ¿A mìtsà tíjìin-nò nga tíkoa it'aà tsaján kíndaàjìin-lá àkjale? Tsà jñá kíndaàjìin-lá àkjale, ¿a mì koma-ná kíndaàjìin-lá xita xinguiáá kjoa xi tíjn i isò'nde? ⁴ K'oaá ma-ne tsà ta kjoa ts'e isò'nde-né xi tíjn-nò, tínokjoa jngoò-lá xita 'ndsè xi jñò nachrjenguioò nga 'mì-lá nímé chjí-la, jè kátindaàjìin-nò. ⁵ Koií koa xan-nò mé-ne nga kátasobà-nò. ¿A mìtsà tíjna jngoò xita xinguioo xi tíjn-la kjohítsjeèn nga koma-la koiiindaàjìin-la xita xi 'ndsé chibá? ⁶ Mitsà ta koií kjoa-la nga

bixkàn-koo xingui_{oo}, skanda yaá onguík_{oo} xingui_{oo} nguixk_{on} xitaxá xi mìkìl beèxkon Nainá nga bìn_{da}àjì_n-nò.

⁷ Kixíí kjoa, ch'oó tjin kjoa k'e nga tijñò bixkàn-ko-nò xingui_{oo}. ¿Mé-ne mìtsà ta saá nìkjeí_n-là xingui_{oo} k'e nga ch'o síko-nò? Ta saá tìkjeí_n-la nga kàtasíhijé-nò. ⁸ Tanga jñò, k'oaá tìs'ín ch'o nìkoo xingui_{oo}, tijñò nìchijé-là.

⁹ ¿A mìtsà tíjì_n-nò nga jñà xi mìtsà xitá kixi, mìkìl kjoahas'en-jì_n i'nde ñánda tíhotíxoma Nainá? Jñà xitá xi kjoa chijngui s'ín, jñà xi xkósòn beèxkón, jñà xitá xi jye chixàn xi kjoa chijngui s'ín, jñà xitá xi'ndè xi tì x'ín xíkjin oyijòko-ne, ¹⁰ jñà xitá chijé, jñà xitá tse mejèn, jñà xitá xi xán 'biì, jñà xi xitá chjajno-la, jñà xitá xi konachan-la xíkjin nga síhijé-la, kì yijo-nò chonachan-là nga jñà xitá xi koatjin kjoach'o xi s'ín mìkìl kjoahas'en-jì_n ñánda tíhotíxoma Nainá. ¹¹ Jñò, k'e nga sa kjòtseé k'oa tìs'ín kì'nè i'nga; tanga i'ndeì, jye kisaníjno kjoa ts'e jé-nò, jye xitá tsjeè-la Nainá komà, ko jye xitá kixi komà it'aà ts'e nga'ñó-la Jesucristo xi otíxoma-ná ko it'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá.

Kó s'ín síhjeén yijo-ná mé-ne nga jeya kijná Nainá

¹² Tjin i'nga xitá xingui_{oo} xi tsò: “An tí'ndeé-na nita mé kjoa xi s'iaàn.” Kixíí kjoa tí'nde-né, tanga mìkìl ok'ín-la tsà k'oas'en yijeé ngats'ì kjoa; k'oaá ma-ne, 'an, mìkìl tsjaà'nde-la yijo-na nga sìikijne-na jngò kjoa. ¹³ Tìk_oáá tjin i'nga xi tsò: “Jñà tsojmì xi ma chine, ts'eé indso'ba, koa jè indso'ba mochjeén-la tsojmì xi ma chine.” Kixíí kjoa, tanga ingajò kjoa koi, Nainá sìk_jehet'aà. Tanga jè yijo-ná,

mìtsà kòs'ín kòchjeén nga kjoa chijngui s'eén; it'aà ts'e Nainá kòchjeén; yijo-ná, ts'ée Nainá. ¹⁴ Koni s'ín kis'iin Nainá nga kisikjaáya-la Na'èn-ná Jesús, jñá k'oaá tìs'ín kjoaáya-ná it'aà ts'e kjoa biyaà nga tjín-la nga'ño Nainá.

¹⁵ ¿A mìtsà tíjìn-nò nga jè yijo-ná, yaá tíkjoòko ts'e Cristo? ¿A komaá s'ikjeén yijo-la Cristo nga sijngoot'aà-lá ts'e chjoón ská? Majìn, mìkiì koma.

¹⁶ ¿A mìtsà 'yaà, k'e nga jngoò xita x'in, tsà chjoón ská kíjnakò, jngoò yijoó koma? Nga k'oaá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: Ingajò xita koi, jngoò yijoó koma. ¹⁷ Tanga jè xi Na'èn-ná tíjnakò, yaá majngoòko inima-la kò ts'e Na'èn-ná.

¹⁸ Tinchat'aàxìn-la kjoa chijngui. Jngoò xita, nita mé jé xi ótsji xi kj'eíí jé, mìtsà yijo-la tíbeètoòn. Tanga jè xita xi kjoa chijngui s'ín, yijo-laá beètoòn.

¹⁹ ¿A mìtsà tíjìn-nò nga jè yijo-nò ni'ya-la Inima Tsjeè-la Nainá-né xi jño kitsjaà-nò Nainá nga tíjnajìn inima-nò? Yijo-nò, mìtsà tì tsajòn-nò.

²⁰ Nainá jye tsakatse-nò, tseé tsibíchjítjì-nò. Koií kjoa-la jchaxkón Nainá, ndaà tìkjeén yijo-nò nga ts'ée Nainá.

7

Kjoa ts'e xita xi bixan

¹ It'aà ts'e 'én xi kichjìngui-ná nga kinikasén-ná xojon nga bixón: “Ndaà-la tjín, jngoò xita x'in kò jè chjoón tsà mìkiì kixan.” ² Tanga koií kjoa-la nga 'ño tjín kjoa chijngui, nga jngoò ìjngoò xita x'in kàtas'e-la chjoón, kò nga jngoò ìjngoò chjoón kàtas'e-la x'in. ³ Koni s'ín tjín kjotíxoma ts'e kjoa bixan, jè x'in, ndaà kàtasís'in-la chjoón-la

k'e nga kójnako, tikoá jè chjoón, ndaà kàtasís'in-la x'in-la. ⁴ Jè chjoón, mìtsà tije otíxoma-la yijo-la, jè x'in-la otíxoma-la. Tikoá jè x'in mìtsà tije otíxoma-la yijo-la, jè chjoón-la otíxoma-la. ⁵ K'e nga tsjáyijòkoo xinguioo, kì yijo-nò nìxkon-là xinguioo. Tà k'e-né tsà ngàsòn chibàya-nò kótjín nàchrjein mìkìì tsjáyijòkoo xinguioo tsà Nainá kìnókjoat'aà-là. Xi koma iskan mochjeén-né nga sís'in-là xinguioo nga mì jè xità neí skónachan-nò k'e nga tsà mì tì kù chíkjoa-nò nga xìn tsjáyijò-là xinguioo.

⁶ Én xi tìxan-nò tà 'an-ná xi tìtsjaà'nde-nò; mìtsà kjotíxoma tìbìnè-nò. ⁷ Xi it'aà ts'an, mejèn-na tsà ngats'ìì xità k'oas'ín kàtìtsajna tajngoò, koni 'an, tajngoó tijnàa. Tanga ìjngoò ìjngoò xità kits'ìì-la kjotjò xi Nainá kitsjaà-la, kós'ín kìtsajna. Kàkj'eíì kàkj'eíì s'ín tìtsajna nga ìjngoò ìjngoò xità.

⁸ Jñà xità xi tìtsajna tajngoò ko jñà íchjín xi jye k'en x'in-la, ndaà-la tjín tsà tà k'oas'ín kìtsajna tajngoò koni 'an. ⁹ Tanga tsà mìkìì chíkjoa-la nga bìtsajna íjngó, isáá ndaà-ne tsà kàtìxan, mì k'oà-ne tsà tsjè s'ìk'en.

¹⁰ 'An, k'oáá s'ín bìnè-la jñà xità xi jye chixàn, nga mìkìì koma tsjeín xíkjín. Jè chjoón, mìkìì koma s'ìkìjina x'in-la. Mìtsà kjotíxoma ts'an xi tsjaà-nò; ts'eé Nainá. ¹¹ Jè chjoón xi tsjeiìn x'in-la, mìkìì tjí'nde-la nga kj'eíì x'in kixan-ko ìjngoò k'a. Tikoáá-ne kàtajoóndaà-ne. Tikoá jè x'in, mìkìì tjí'nde-la nga tsjeín chjoón-la.

¹² Jñà xità xi i'nga, k'oáá xan-la, xi tà kjohítsjeèn ts'an, mìtsà jè Na'èn-ná tsibíjina kjotíxoma jè. Tsà jngoò xità x'in xi mokjeiín-la 'én-la Nainá, tsà jè

chjoón-la xi tíjnako, tsà mìkìl mokjeiín-la, tsà tsò ikon jè chjoón nga bìjnako, kàtìjnako, kì tsjeiìn takòn jè chjoón-la. ¹³ Tsà jngò chjoón xi mokjeiín-la 'én-la Nainá, jè x'in xi tíjnako, tsà mìkìl mokjeiín-la, tsà tsò ikon jè x'in nga bìjnako, kàtìjnako, kì tsjeiìn takòn jè x'in-la. ¹⁴ Jè x'in xi mìkìl mokjeiín-la 'én-la Nainá, ìt'aà ts'e chjoón-laá matsjeè-né; tìkoáá jè chjoón xi mìkìl mokjeiín-la, ìt'aà ts'e x'in-laá matsjeè-né. Tsà majìn, jñà ìxti-la mìtsà xìtá kixì nga nguixkon Nainá, tanga ì'ndeì ìxti-la, yaá chja-ne naxandá-la Cristo. ¹⁵ Tanga tsà jè chjoón xi mìkìl mokjeiín-la 'én-la Nainá tsà mejèn-la tsjeín x'in-la xi mokjeiín-la, kàtatsjeiìn. Kò tsà jè xìtá x'in xi mìkìl mokjeiín-la 'én-la Nainá, tsà mejèn-la nga tsjeín chjoón-la xi mokjeiín-la, kàtatsjeiìn. Jñà xìtá koi mìkìl tjínè-la nga kjo'ño kítsajnakò xíkjín. Nainá, jè xi mejèn-la nga 'nchán kítsajna. ¹⁶ Jì chjoón xi mokjeiín-lè ìt'aà ts'e Cristo, mìkìl tjììn-lè tsà koi nàchrjein ìt'aà tsjji koma kitjokàjììn kjo'in x'in-lè. Kò jì xi x'in 'mì-lè nga mokjeiín-lè ìt'aà ts'e Cristo, mìkìl tjììn-lè tsà koi nàchrjein ìt'aà tsjji koma kitjokàjììn kjo'in chjoón-lè.

¹⁷ Jngò kjoa mejèn-na nga ndaà síkìjna-la ngats'ìì xìtá naxandá-la Cristo, nga ìjngò ìjngò xìtá x'in kò chjoón, mochjeén-né nga kos'in kàtasìjchá yìjo-la koni s'in kitsjaà-la Nainá koni s'in tìtsajna k'e nga Nainá kùchja-la nga xìtá-la komà. ¹⁸ Tsà tjín i'nga xìtá xi jye tjít'aà chìba yìjo-la kjoa ts'e circuncisión k'e nga xìtá-la Cristo komà, tà k'oáá s'in kàtìjna. Tsà tjín i'nga xi k'j'eè kii tjít'aà chìba yìjo-la, kì bít'aà chìba-la yìjo-la. ¹⁹ Xi kjoa ts'e circuncisión, tsà tjít'aà chìba-nò kò tsà majìn,

mìtsà mé-ne. Jè xi chjì-là nga ndaà s̄ikitasòn jè kjotíxoma-là Nainá. ²⁰ Nga jngoò ìjngoò, k'oaá s'ín t̄itsajna koni s'ín t̄itsajnaà k'e nga k̄iichja-nò Nainá. ²¹ K'e nga k̄iichja-lè Nainá, tsà ch̄i'nda t̄ijni, k̄i makájno-lè. Tanga i'ndeḡi tsà koma kijnandeḡí-ne, ndaà s'e, t̄ijnandeḡí-ne. ²² Jè xi ch̄i'nda t̄is'ín k'e nga k̄iichja-là Nainá nga k̄okjeíin-là 'én-là, i'ndeḡi t̄ijnandeḡí-né it'aà ts'e Cristo. K'oaá t̄is'ín t̄jín, jè xi t̄ijnandeḡí k'e nga k̄iichja-là Nainá, i'ndeḡi ch̄i'nda-là Cristo-né. ²³ J̄ñò, Nainá jye tsatse-nò, k̄i k̄i biì'nde nga x̄it̄a xi k̄j'eḡi ch̄i'nda 'nè-là. ²⁴ J̄ñò ndí 'ndsè k̄o t̄ichjaá, koni s'ín t̄itsajnaà nga jngoò ìjngoò k'e nga k̄iichja-nò Nainá, k'oaá s'ín t̄itsajna ya nguixkon Nainá.

²⁵ It'aà ts'e x̄it̄a xi t̄itsajna t̄ajngoò, ts̄jìn jngoò-na kjotíxoma xi ts'e N̄a'èn-ná. 'An, k'oaá s'ín kosòn-là koni tsò kjohítsjeèn-na nga Nainá kis'e-là kjohimatakòn mé-ne nga it'aà ts'an kjoaàt'aà takòn-na j̄ñà x̄it̄a. ²⁶ Koií kjoa-là nga 'ñó 'in choòn n̄achrjein i'ndeḡi, 'an, k'oaá s'ín sikítsjeèn, ìsaá-la ndaà t̄jín, tà k'oaas'ín k̄at̄itsajna x̄it̄a koni s'ín t̄itsajna skanda n̄achrjein i'ndeḡi. ²⁷ Tsà t̄jín-lè ch̄joón, k̄i n̄ik̄j̄na-jèn ch̄joón-lè. Tsà ts̄jìn-lè, k̄i ch̄joón binchaàts̄ji. ²⁸ Tsà kixein, mìtsà jé t̄ibinchaàts̄ji. K̄o tsà jngoò ch̄joón x̄ongó xi k̄ixan, t̄ikoaá mìtsà jé t̄ihóts̄ji. Ta jè-né, k'e nga jye k̄ixan, kjoaá s'e-nò. 'An, mejèn-na nga mì kjoa k̄atas'e-nò.

²⁹ Ndí 'ndsè, mejèn-na nga k̄atas̄j̄ìn-nò, nga chiba jchán n̄achrjein ch̄ija nga ma s̄ixá-lá Nainá. Koií kjoa-là jngoò x̄it̄a x'ín xi t̄jín-là ch̄joón, k'oaá s'ín k̄atas'ín koni tsà ts̄jìn-là ch̄joón. ³⁰ K̄o j̄ñà x̄it̄a xi kjoaba t̄itsajnaj̄ìn, k'oaá s'ín k̄at̄itsajna koni tsà

mì ba títsajna. Koà jǎà xi s'eí tjín-la, k'oaá s'ín kàtìtsajna koni tsà mì s'eí tjín-la. Koà jǎà xi tsojmì otse, k'oaá s'ín kàtas'ín koni tsà nìmé tjín-la. ³¹ Ko jǎà xi fitjingui-la kjoa xi tjín isò'nde, k'oaá s'ín kàtas'ín koni tsà mì ya fitjingui-la; nga jè isò'nde xi titsajnasoán ijndé, kjoehet'aà-né.

³² 'An, k'oaá s'ín mejèn-na nga nímé kjoa ts'e isò'nde s'íkìtsjeèn. Jè xita x'in xi tjina tajngoò, koií s'íkìtsjeèn kjoa ts'e Nainá, mé xi s'iin nga kotsja-la Nainá. ³³ Tanga jè xi jye chjoón tjín-la, koií s'íkìtsjeèn kjoa xi tjín isò'nde mé xi s'iin nga kotsja-la chjoón-la, ³⁴ k'oaá ma-ne nga jò kjoa s'íkìtsjeèn. Tikoá jè chjoón ka'àn xi jye k'en x'in-la ko jè chjoón xi tjina tajngoò xi kj'eè x'in tjín-la, koií s'íkìtsjeèn kjoa ts'e Nainá mé-ne nga tsjeè s'íkìtsajna-ne yijo-la ko inima-la. Tanga jè chjoón xi x'in tjín-la, koií s'íkìtsjeèn kjoa ts'e isò'nde mé xi s'iin nga kotsja-la x'in-la.

³⁵ Kjoa xi benojmí-nò kjondaà tsajòn-nò, mìtsà xan-nò nga 'an ósijna ikon-nò, jè-né nga nguì ndaà sijchá yijo-nò nga nímé kjoa kùichjoà ikon-nò nga s'ixá-là Nainá.

³⁶ Tsà jngoò x'in xi kos'ín tís'íkìtsjeèn nga mì ndaà tís'iko chjoón nga mì xátí tìbixan-ko nga jye tìhóto nó-la chjoón, k'oaá s'ín kàtas'ín koni s'ín s'íkìtsjeèn, kàtixan; jè kjoa bixan, mìtsà jé nchihótsji. ³⁷ Tanga tsà jngoò xi k'oas'ín bínè-la yijo-la ko inima-la nga majin-la kixan, nga kjohítsjeèn ts'e-né, ko tsà chíkjoa-la yijo-la nga mìkì kixan, ko tsà jye kos'ín kiskoòsòn-la, ndaà tjín. ³⁸ Jǎà xita xi bixan, ndaà s'ín, tanga jǎà xi mìkì bixan, isaá ndaà s'ín.

³⁹ Jngoò chjoón xi x'in tjín-la, mìtsà tjíndeíí.

K'ée-né tsà jye k'en x'in-là nga jye tijnandeí. Koma kixan-ko nita yá x'in-ne xi matsjakeè tsà tanga mokjeín-là 'én-là Nainá. ⁴⁰ 'An, k'oaá s'ín síkítsjeèn, ndaà-la tjin tsà mì tì kii kixan-ne jña íchjín ka'àn. Tikoáá 'an, k'oaá s'ín machiya-na nga jè Inima Tsjeè-la Nainá tísichiya-na.

8

Tsojmi xi sinchásòn ya nguixkon xkósòn

¹ Jè kjoa xi ts'e yijo-là cho xi sík'en-là xkósòn-la xita isò'nde nga tsjá-là kjotjò, jñò bixón-nò nga ngats'iaá jyeé tjin-ná kjoachjine it'aà ts'e kjoa koi. Kixíí kjoa, tanga k'e nga tjin-ná kjoachjine, ma'ngaá takoán. Tanga k'e nga tjin-ná jè kjotsjacha, isaá ndaà 'biì-lá nga'ño xinguaá. ² Tsà tjin i'nga xita xi tsò nga ndaà machiya-la, chijaá isa-la; kj'eè kii beè yije koni s'ín tjinè-la nga skoe. ³ Jngoò xita xi matsjakeè Nainá, jè Nainá ndaà beèxkon.

⁴ K'oaá xan-nò kó s'ín tjin, tsà ma chine yijo-là cho xi ya biyaàt'aà-la jña xkósòn. Tjijn-ná nga jña xkósòn xi tjin i isò'nde, nimé nga'ño tjin-la. Nga ta jngoò ma-ne xi Nainá. ⁵ Jña xita, k'oaá s'ín síkítsjeèn nga kjin ma nainá xi tjin ján ngajmii ko it'aà nangui. (Kixíí kjoa it'aà ts'e xita koi, kjin ma xi nainá ko na'èn-ná tsò-la.) ⁶ Tanga jña, 'ya-ná nga ta jngoò ma-ne Nainá xi Na'èn-ná nga it'aà ts'ée inchrobà-ne nita mé xi tjin. Jña, koií xá tjin-ná nga síkitasoán xá-la. Tikoáá ta jngoò ma-ne xi otixoma-ná, jè Jesucristo; nga it'aà ts'ée nga'ño-la kisindaà yije nita mé xi tjin ko tikoáá jña, it'aà ts'ée titsajnakoaán.

⁷ Tanga mìtsà ngats'ìi x̄ita t̄j̄iìn-la kjoa koi. Tj̄ín i'nga x̄ita 'ndseé xi jye k'oas'ín kjò'nga-la kjoa ts'e xkòsòn k'e nga t̄ikj'eè mokjeiín-la. Tanga i'nde, k'e nga kine yijo-la cho xi ya biyaàt'aa-la j̄n̄a xkòsòn, k'oaá s'ín s̄ik̄itsjeèn nga j̄n̄a nchibeèxkón xkòsòn xi nainá tsò-la x̄ita isò'nde. Nga jò tj̄ín kjoh̄ítsjeèn-la, k'oaá s'ín fiya-la nga jé ótsji nguixkòn Nainá. ⁸ J̄n̄ò bixón-nó nga j̄n̄a tsojmì xi ma chine, mìtsà koi kjoa-la nga isa ndaà skoétjò-ná Nainá. Tsà k̄ichiaá mìtsà isa ndaà k̄itsajnaá kò tsà mìk̄i k̄ichiaá mìtsà isa ch'o k̄itsajnaá nga nguixkòn Nainá. ⁹ Kixi kjoa, tj̄í'nde-ná n̄ita mé xi chj̄ineé. Tanga j̄n̄a jchòsòn-lá yijo-ná nga mì k'oaá tj̄ín xi chj̄ineé mé-ne j̄n̄a x̄ita 'ndseé xi indaàj̄iìn tj̄ín kjoh̄ítsjeèn-la mì jé sakò-la. ¹⁰ Tsà tj̄ín jngoò x̄ita xinguiò xi tsò nga tj̄ín-la kjoh̄ítsjeèn nga ma chine n̄ita mé yijo-ne, kò yaá fi kakjèn ya i'nde ñanda yaxkón xkòsòn; tsà koi nachrjein-la ya skoe jngoò 'ndsé xi indaàj̄iìn tj̄ín kjoh̄ítsjeèn-la nga ya t̄ikjèn. Jè x̄ita 'ndsé, k'oaá t̄is'ín s'iin. ¹¹ Kjoh̄ítsjeèn-la x̄ita jè nga tsò nga maá chine yije n̄ita mé-ne, koi kjoa-la nga kjò'in s̄iikjeiín jè 'ndsè xi indaàj̄iìn tj̄ín kjoh̄ítsjeèn-la xi Cristo k'en ngajo-la. ¹² K'e nga jé binchaàtsjioò xi kondra ts'e x̄ita 'ndseé nga n̄ikits'ón-j̄n̄ò kjoh̄ítsjeèn-la xi indaàj̄iìn tj̄ín, jé binchaàtsjioò xi kondra ts'e Cristo. ¹³ 'An, tsà ta koi kjoa-la ts'e tsojmì xi k̄ine nga jé sakò-la jè 'ndsè, t̄ikoaá-ne, jngoò k'a mì t̄i k̄i sk̄ine-na yijo, mé-ne nga mì jé sakò-la 'ndsè.

9

Kjoa xi tj̄í'nde-la x̄ita xi tsibíxáya-la Cristo

¹ 'Aán tsibíxáya-na Cristo. Tìjnandejì-ná. Xkoaàn kijtseè-na jè Jesús xi otíxoma-ná. Nga xá-la Na'è-ná tis'iaàn, i'ndeji jñò-nò xi xita-la Cristo maà. ² K'oaá xó tsò i'nga xita xi kjeíi nga mì xó tsà 'an tsibíxáya-na Cristo, tanga jñò, ndaà tjiin-nò nga 'aán kisixáya-na, nga it'aà ts'an-ná nga mokjeín-nò 'én-la Nainá. K'oaá s'ín bitjo kixi kjoa.

³ K'e nga jngò xita kjonangui-na xi kondra ts'an, 'an, kíi xan-la nga ósikoaa yijo-na: ⁴ ¿A mìtsà tji'nde-najen nga k'oi-najen tsojmì xi chine-jen kò xi s'io-jen nga xá-la Nainá titsa'nè-jen? ⁵ ¿A mìtsà tji'nde-najen nga kitjako jngò-jen xi chjoón-najen ma xi 'én-la Nainá mokjeín-la, koni s'ín xita xi i'nga xi tsibíxáya-la Cristo koni jña 'ndse Na'è-ná kò Cefas [xi tikoá Pedro 'mì]? ⁶ ¿A tà 'an-ná kò Bernabé xi tjinè-najen nga kjeíi xá s'en-jen mé-ne nga sakò-najen tsojmì xi chine-jen? ⁷ ¿A tjin xita xi soldado síkitasòn xi tije bíchjì-la yijo-la? ¿A tjin xita xi bitje tsojmì tje, koa mìkii kine toò xi oja-la? ¿A tjin xita xi cho síjchá, koa mìkii 'biì tsjin xi ochrje? ⁸ Kì k'oaá s'ín níkítseèn nga tà kjohítseèn ts'an koni s'ín tixan. Tikoáá tíchjaá kjotíxoma ts'e Moisés. ⁹ Kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés, k'oaá s'ín tíchja nga tsò: “Jña nchraja xi bínchi, kì na'ya bì'a tso'ba.” 'Én koi mìtsà tsò-ne kjoa nga Nainá 'ño síkinda nchraja, ¹⁰ jña-ná xi síkinda-ná Nainá; nga it'aà tsaján tíchja kjotíxoma. Jè xi síkínchi nchraja kò xi sítsjeè tsojmì xi majchá-la, nchikoñaá-la nga tjoé chiba-la tsojmì xi majchá-la. ¹¹ 'Én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi jin tsakoòya-nòjen jè ngayala koni tachó xi kisítje ijjiin inima-nò. ¿A mì ndaà s'e tsà tjoé chiba-najen tsojmì xi majchá-nò?

¹² Tsà jñà xi k'ejí xítà tjoé chiba-la tsojmì xi tsajòn, ngajen, ¿a mìtsà ìsà ndaà tjí'nde-najen nga tìkoa tjoé-najen?

Tanga mì k'oaá s'ín titsa'nè-jen koni s'ín tjí'nde-najen mé-ne nga mìkì koma sìchjoà ikon-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. ¹³ Jñò, ndaà 'yaà, jñà xítà xi ya síxá ya Ingo Ítjòn-la Nainá, koií tsojmì kine xi tjin ya i'nde jè; ko jñà xi ya síxá i'nde tsjeè-la Nainá ya ñánda binchásòn kjotjò xi tsjá-la Nainá jñà xítà, okoó chiba-la yijo-la cho xi ya binchásòn. ¹⁴ Nainá k'oaá s'ín kitsjaà okixi: jñà xi chjaya 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo yaá sakò-la tsojmì xi skine. ¹⁵ 'An, mì k'oaá s'ín tìsikjeén jñà kjoa xi tjí'nde-na. Tìkoaá mìtsà koi xá tìkji-nò nga kos'ín síko-ná. Ìsáa-la ndaà tjin tsà kàtiyaa mì k'oaá-ne tsà tjin xítà xi kjoaáxìn-na kjotsja xi tjin-na nga ta kjotjò 'an chjaya 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo.

¹⁶ Nga 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo chjaya, mìkì tsà jeya síkijna yijo-na. 'An, xó k'oaá s'ín tjinè-na nga 'an kichjaya; ima xó-na tsà mìkì kichjaya jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo.

¹⁷ Tsà tà kjohítsjeèn ts'aán-là nga kos'ín tìs'iaàn, tjinè-la nga kochjí-na, tanga mìtsà tà kjohítsjeèn ts'an, jè tìsíkitasoàn xá xi kisingatsja-na Nainá. ¹⁸ Jè chjí xi tìsakó-na, jè-né nga tsja tjin-na nga chjaya 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo nga mìtsà chjí-na s'ijé, nas'ín tjí'nde-na nga jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo kótijnakon-na.

¹⁹ 'An tijnandejí-ná, tanga i'ndeí, k'oaá s'iaàn koni tsà ch'inda-la ma ngats'ìi xítà, mé-ne nga ìsà kjin xítà koma kichjà-la 'én-la Cristo nga

kokjeiín-la. ²⁰ K'e nga ya tìjnajiìn-la jǎà xìta xinguiáa judío, k'oaá s'ín s'iaàn koni s'ín xìta judío mé-ne nga koma kichjà-la 'én-la Cristo nga kokjeiín-la. Kixí kjoa nga 'an, mìkì kjo'ńó tǐnè-na nga kos'ín sikitasoàn koni tsò kjotíxoma xi kiskìi Moisés, tanga k'e nga ya tìjnajiìn-la jǎà xìta judío xi kjotíxoma-la Moisés títsajnajìin, 'an k'oaá ti s'iaàn, ta jè xi mejèn-na nga koma kichjà-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo nga kokjeiín-la. ²¹ K'e nga ya tìjnajiìn-la jǎà xìta xi mìtsà ya títsajnajìin kjotíxoma-la Moisés, 'an, k'oaá ti s'iaàn koni tsà mì ya tìjnajǎà kjotíxoma mé-ne nga koma kichjà-la 'én-la Cristo nga kokjeiín-la xìta xi mì ya títsajnajìin kjotíxoma. Mìtsà tsò-ne kjoa nga tìjnat'aà xìn-la kjotíxoma-la Nainá. Yaá tìjnajǎà kjotíxoma-la Cristo. ²² K'e nga ya tìjnajiìn-la jǎà xìta xi indaàjìin tǐn kjohítsjeèn-la, 'an, k'oaá s'iaàn koni tsà tìkooá indaàjìin tǐn kjohítsjeèn-na mé-ne nga koma kichjà-la 'én-la Cristo xìta koi. Yaá sǐngàsòn yijekoáa mé kjoa xi títsajnajìin ngats'ìi xìta mé-ne nga koma kochrjekàjìin i'nga-na kjo'in kjoa ts'e jé-la. ²³ K'oaá s'iaàn xi kjondaà ts'e 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo mé-ne nga s'e-na kjoa machikon-t'in ìt'aà ts'e 'én.

²⁴ Jǎò, jyeé tǐjìin-nò k'e nga síská xìta xi ongachikon, ngats'ìi-né nga ongachikon, tanga ta jn-godè-né xi tjoé-la kjotjò, ta jè xi síkijne. Jǎò, k'oaá s'ín tǐjchá yijo-nò nga xìta-la Cristo 'mì-nò koni jngoò xìta xi ongachikon mé-ne nga tjoé-nò kjotjò xi Nainá tsjá-nò. ²⁵ Jǎà xìta xi sískákjoò nga mejèn-la sǐkijne, ítjòn bìtsajnandaà nga mì tǐjǎà sǐkjeén-ne tsojmì xi ch'o síko; koi k'oas'ín-ne nga mejèn-la tjoé

jngoò-la kjoṭjò. K'e nga jye ma iskan, jè kjoṭjò xi tjoé-la, ta bits'on-né. Tanga jñá bitsajnándaá nga tjoé jngoò-ná kjoṭjò xi mìkìì bits'on nṭa kjé-ne. ²⁶ 'An, mìtsà k'oas'ín ongachikoan [kjoa ts'e xá-la Nainá] koni jngoò xṭa xi mìkìì beè ñánda kijchò. Tikoáá mìtsà k'oas'ín [sìxá it'aà ts'e Nainá] koni s'ín xṭa xi ta 'beéjìn isén k'e nga kjaán-ko xíkjín. ²⁷ 'An, k'oáá s'ín bìnè-la yijo-na nga kátas'e-na kjo'in mé-ne k'e nga kjoehet'aà nachrjein nga okoòya-la xṭa 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo, Nainá mì kṭso-na: “Nì mé chjì-la xá-lè.”

10

Kjoa ts'e xkòsòn xi mìtsà kixi kjoa nga Nainá

¹ Jñò ndí 'ndsè ko tichjaá, kì nìchàajìn-jèn nga jñà xṭa jchínga kjiìn-ná, [k'e nga itjoiìn naxandá Egipto], yaá tsibítsajnangui yije jjiìn ifi [nga tsakó-la ndiyá], tikoáá ngats'ìì tsatojiìn ndáchikon. ² K'oáá ngaya-la koni tsà komà bautizar ya jjiìn ifi ko jjiìn ndáchikon mé-ne nga xṭa-la Moisés koma-ne. ³ K'oáá tṭs'ín jngoò skaya tsojmì kiskine xi kjoṭkón ndaà ts'e Nainá. ⁴ Tikoáá ta jngoò skaya nandá kits'ìì xi kjoṭkón ndaà ts'e Nainá, jè nandá xi ya naxi itjo-ne nga jè Nainá kitsjaà-la. Jè naxi, jè ngaya-la Cristo nga jè tsajmeéyako ndiyá ñánda chinchimaya. ⁵ Tanga jñà xṭa jchínga koi, kjìn jchán k'en ya ñánda nangui kixi choòn nga Nainá mìkìì kisaseèn-takòn koni s'ín kis'ììn ngats'ìì xṭa jchínga koi, ta chibaá tsiningui-ne.

⁶ Jñà kjoa xi k'oas'ín komà, jñà okóya-ná nga mì jñà sikjaàjñaá kjoa xi ch'o tjín koni kis'ììn jñà xṭa jchínga-ná. ⁷ Kì k'oá s'ín sando xkòsòn yaxkón

koni kis'iìn i'nga x̄ita jchínga koi, nga k'oaá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: “Jñà x̄ita naxandá tsibítsajna nga tsakjèn koa kits'iì, ikjoàn tsasítjen nga kitè [nga jè kisitsjako xkósòn].” ⁸ T̄ikoaá mìkiì kjoa chijngui s'eén koni s'ín kis'iìn i'nga x̄ita jchínga koi, nga tà jngoò nachrjein kaàn jàn jmiì x̄ita k'en. ⁹ Mì kì taxkì chít'aá Na'èn-ná koni s'ín kis'iìn i'nga x̄ita jchínga koi; k'oaá komà-ne nga k'en nga kiskine-la ye. ¹⁰ T̄ikoaá kì í'ño-isa tsajèt'aà-là Nainá koni s'ín kis'iìn i'nga x̄ita jchínga koi. K'oaá komà-ne nga jè àkjale-la kjoabiyaà kisik'en x̄ita koi.

¹¹ Ngats'iì kjoa koi, k'oaá s'ín komàt'in jñà x̄ita jchínga-ná ko k'oaá s'ín kisijna chiba mé-ne sijiin-ná. Kisit'aà Xojon-la Nainá nga jchaá jñá mé kjo'in xi sinè-ná tsà k'oa t̄is'ín s'eén jñá xi titsajnakoaán nachrjein xi jye tífehèt'aà. ¹² K'oaá ma-ne jè xi kos'ín síkítseèn nga kixi t̄jna, kàtasíkinda yijo-la nga mì jé sakó-la. ¹³ Jñò, kj'eè mé kjoa xi mat'ioòn nga tíchit'aà-nò xi isa 'ño 'in t̄jín koni mat'in x̄ita xi kj'ejí. Nainá, x̄ita kixi-né, jè kàta'ñót'aà takòn nga mìkiì tsjá'nde nga isa tsato chít'aà-nò koni kji chíkjoakò-nò. T̄ijè-ne Nainá kokò ndiyá kós'ín kichìkjoa-nò koni s'ín tíchit'aà-nò skanda k'e nga kjoehèt'aà kjoa.

¹⁴ Jñò ndí 'ndsè, n̄i jtsé kjoa ts'e xkósòn n̄ikítseèn nga mejèn-nò jchaxkón. ¹⁵ 'An, k'oaá s'ín tíchjà-nò koni x̄ita xi t̄jín-la kjohítseèn. Jchósòn-là 'én xi xán-nò, a kixi kjoa. ¹⁶ K'e nga 'yooá vino xi t̄jya ch̄itsín nga n̄ijét'aà-lá Nainá nga kàtasíchikon-t'in, ¿a mìtsà ya ñingásòn-koaá ko jnì-la Cristo? Ko k'e nga n̄ixkoayaá inchrájín, ¿a mìtsà ya ñingásòn-koaá ko yijo-la Cristo? ¹⁷ Jñá, nas'ín 'ño k̄jìn ma-ná, jè

inchrajín xi bichiaá, ta jngoò ma-ne; k'oaá ma-ne nga ngats'iaá, ta jngoò yijo ma-ná.

¹⁸ Chítsejèn-là x̄ita naxandá Israel, jñà xi kine yijo-là ch̄o xi biyaà ya i'nde tsjeè nga tsjá-là k̄jotjò Nainá. X̄ita koi, yaá síngàsòn-k̄o k̄jotjò xi tsjá-là Nainá ya i'nde tsjeè. ¹⁹ K'e nga k'oa xan-nò, mìtsà xan-nò nga t̄jín-là okixi jñà xkósòn k̄o tsojmì xi sinchát'aà-là. ²⁰ Jñà 'én xi xan-nò, jñà k̄jotjò xi fik̄o jñà x̄ita xi mìkiì beèxkon Nainá, jñà fik̄o-là in̄ima ch'o-là neíí, mìtsà jè sobà Nainá. 'An, majìn-na nga ya síngàsòn-k̄o in̄ima ch'o-là neíí. ²¹ Mìkiì ndaà t̄jín, k'e nga jye 'yò vino xi ts'e Jesús, xi otíxoma-ná, ik̄joàn s'ioo xi ts'e in̄ima ch'o-là neíí. T̄ikoaá mìkiì ndaà t̄jín, k'e nga jye bichioò inchrajín xi ts'e Jesús, ik̄joàn bichioò xi ts'e in̄ima ch'o-là neíí. ²² ¿A xi mejèn-nò s̄ikjàn-là Na'èn-ná nga kàtachinì? ¿A ìsaá t̄jín-nò nga'ño mì k'oa-ne Nainá?

Jè k̄inchátsjiaá ítjoán k̄jondaà ts'e x̄ita xi k̄j'eíí

²³ Tsò jñà x̄ita: “Tjì'nde-né n̄ita mé xi s'eén.” Kixi k̄joa tjì'nde-né, t̄anga mìtsà ngats'ìi k̄joa nga ndaà t̄jín. Tjì'nde-né n̄ita mé k̄joa xi s'eén, t̄anga mìtsà ngats'ìi k̄joa tsjá-ná nga'ño. ²⁴ Mìtsà tà k̄jondaà tsajòn binchaàtsjioò ítjòn, jè t̄inchátsjioò ítjòn k̄jondaà ts'e x̄ita xi k̄j'eíí.

²⁵ Maá ch̄inee n̄ita mé yijo xi satíjna ya ñánda biyaà ch̄o. Kì kiì ch̄jinanguio ñánda j'ìi-ne mé-ne nga mì ch'o k̄oma-là k̄johítsjeèn-nò. ²⁶ Nga ts'eé Na'èn-ná jè nangui k̄o ngats'ìi tsojmì xi t̄jín-là.

²⁷ Tsà jngoò x̄ita xi mìkiì mokjeiín-là 'én-là Nainá, k̄ichjā-nò nga k̄ichik̄oo, tsà mejèn-nò nga onguió, ch̄jinee yije-nò xi tsjá-nò. Kì mé xi ch̄jinanguio nga mì ch'o k̄oma-là k̄johítsjeèn-nò. ²⁸ Tsà jngoò x̄ita

xi k̄itso-nò: “J̄ñà tsojmì koi, yaá kisinchaàt'aà-la xkòsòn.” Jè kjoa-la x̄it̄a xi okitsò-nò, k̄i k̄i chine, mé-ne nga mì ch'o koma-la kjohítsjeèn-la. ²⁹ Mìtsà kjohítsjeèn tsajòn xi t̄ixan-nò, ts'eé x̄it̄a xi okitsò.

Tanga tsà t̄jín i'nga x̄it̄a xi skonangui nga k̄itso: “¿Mé-ne mì t̄jì'nde-na nga s'iaàn n̄it̄a mé kjoa xi mejèn-na nga ta koi kjoa-la nga mì ch'o koma-la kjohítsjeèn-la x̄it̄a xi kj'eíí? ³⁰ 'An, tsà tsjaà-la kjondaà Nainá it'aà ts'e tsojmì xi k̄inee, mìk̄i ndaà t̄jín tsà ch'o k̄itso-la x̄it̄a j̄ñà tsojmì xi jye kàtsjaà-la kjondaà Nainá.” ³¹ Tanga j̄nò, k'e nga bichioò k̄o tsà 'yò, n̄it̄a mé kjoa xi 'nè, k'oaá s'ín t'een nga jeya k̄atijna Nainá. ³² K̄i jé binchaàtsji-là j̄ñà x̄it̄a judío, k̄o xi mìtsà x̄it̄a judío, k̄o j̄ñà x̄it̄a naxandá-la Nainá. ³³ 'An, k'oaá s'ín s'iaàn yije koni s'ín sasén-la x̄it̄a xi kj'eíí. Mìtsà jè otsjià ítjoàn xi kjondaà ts'an, jè otsjià ítjoàn kjondaà ts'e x̄it̄a xi kj'eíí mé-ne nga k̄itjokàjìin-ne kjo'in.

11

¹ Koni s'ín s'iaàn 'an nga k̄jinguì-la Cristo, k'oa t̄is'ín ch̄jinguì-ná.

Kó s'ín skoexkón x'in-la j̄ñà íchjín k'e nga chjat'aà-la Nainá

² Ndí 'ndsè k̄o tichjaá, ndaà 'nè-nò nga n̄ikítsjeèn it'aà ts'an ngats'ìi kjoa xi s'iaàn; t̄ikoa n̄ikitasòn k̄jot̄ixoma xi 'an kisìkatoya-nò. ³ Tanga mejèn-na nga k̄atasijìn-nò nga jngoò ìjngoò x̄it̄a x'in, jè Cristo xi sko-la ma, k̄o jè chjoón, jè x̄it̄a x'in xi sko-la ma, koni jè Cristo, jè Nainá xi sko-la ma. ⁴ Tsà jngoò x̄it̄a x'in xi t̄ijtsa sko k'e nga chjat'aà-la Nainá, o k'e nga chjaya 'én-la Nainá, mìk̄i beèxkón Cristo

nga jè tíjna sko-la. ⁵ Tanga tsà jngoò chjoón, tsà mikiì bíjtsa sko k'e nga chjat'aà-la Nainá, o k'e nga chjaya 'én-la Nainá, mikiì beèxkón x'in-la nga jè tíjna sko-la. K'oaá ngaya-la koni tsà kisijno-la. ⁶ Tsà jngoò chjoón xi majìn-la bíjtsa sko, tikoáá-ne kàtasijno-la tsja sko. Ko tsà masobà-la nga sijno-la, kàtíjtsa sko. ⁷ Jè xita x'in, mikiì tíj'nde nga kùjtsa sko, nga k'oaá s'in 'ya-la koni Nainá, ko it'aà ts'e xita x'in, 'yaá-la kjoajeya-la Nainá; tanga it'aà ts'e chjoón 'yaá-la kjoajeya-la x'in-la. ⁸ Jè x'in, mìtsà ya itjokàt'aà-ne ts'e chjoón; jè chjoón xi it'aà ts'e xita x'in itjokàt'aà-ne. ⁹ Jè xita x'in, mìtsà kjoa ts'e chjoón kisindaà-ne; tanga jè chjoón, kjoa ts'e x'ín kisindaà-ne. ¹⁰ Koií kjoa-la jè chjoón tíjè-la nga kùjtsa sko, seña-né nga beèxkón x'in-la, mé-ne nga tikoá skoe-ne jñà àkjale. ¹¹ Tanga koni s'in tíjindaà-la Na'èn-ná, tsà tsjìn chjoón, mikiì tíjna x'in; ko tsà tsjìn x'in, mikiì tíjna chjoón. ¹² Koni s'in komà nga jè chjoón, it'aà ts'e x'ín kisindaà-ne; tikoáá jè x'in, it'aà ts'e chjoón ts'ìn. Tanga it'aà ts'e Nainá nchrobá yije-ne.

¹³ Jñò, ndaà tikiítsjeèn: ¿A ndaà tíjín tsà mikiì tíjtsa sko jñà íchjín k'e nga chjat'aà-la Nainá? ¹⁴ Tíjé-ne isò'nde, bénojmiya-ná nga kjoasobà-né k'e nga jè xita x'in síndojo tsja sko. ¹⁵ Tanga ndaà tsejèn k'e nga jngoò chjoón xi ndojò kjoàn tsja sko. Kjoajeya ts'e-né. Koií xá kits'iì-la tsja-la nga ndojò kjoàn, mé-ne nga kùjtsa-ne sko koni tsà payo. ¹⁶ Tsà tíjín xita xi mikiì tíjngoò ikon koni bixón-jen, k'oaá s'in kàtasijìn-la, ngajen ko naxandá-la Cristo, nguì k'oaá s'in 'nè-jen, tsjìn xi kj'eí s'in.

Kjoa xi mikiì ndaà tíjín k'e nga bichiaá koni s'in

tsakóya Cristo

¹⁷ Nga tìkjiì ìsa-nò, mìkiì ndaà síkítsajna-nò, koií kjoa-la nga mìkiì ndaà tìtsa'nè k'e nga maxkóya; ch'o tìtsa'nè. ¹⁸ Jè kjoa xi tìjna ítjòn ìt'aà tsajòn, k'oaá s'ín ki'nchrè, jñò xi naxandá-la Cristo 'mì-nò, k'e nga maxkóya, jò xó ya maà. Mejèn tsà mokjeiín-na tsà koií nachrjein-la tsà k'oaá s'ín tìtsa'nè. ¹⁹ Ta xó k'oaá-la komat'in-nò nga s'eé xita xinguioo xi siijòya-nò, mé-ne nga jcha-la yá-ne xi tjin-la okixi. ²⁰ K'e nga maxkóya nga bichioò, koni s'ín tsakóya Cristo, mìtsà kixi kjoa nga jè nìkìtsjeèn-yaà koni s'ín komat'in Na'èn-ná k'e nga k'en. ²¹ K'e nga bichioò, tjin i'nga xita xi ítjòn kjèn tsojmì xi bi-jchókò; mìkiì koña-la xíkjin nga tsjá ìtsé-la; skanda tjin xi mach'i. Tanga jña xita xi i'nga, imaa ijò-la nga mìkiì tsjá ìtsé-la. ²² Jñò, ¿a tsjin-nò ni'ya ñánda nga bichioò kò nga 'yò? ¿Mé-ne nachrjekàngui-nò xita naxandá-la Cristo koa nìsobà-là xita ima xi tsjin-la tsojmì xi kine? K'e nga k'oas'ín 'nè, ¿kó s'ín xán-nò? ¿A ndaà síkítsajna-nò? Majìn, mìkiì ndaà síkítsajna-nò.

K'e nga jè Na'èn-ná tsakjèn-ko xita-la k'e nga kòjñò

(Mateo 26:26-29; Marcos 14:22-25; Lucas 22:14-20)

²³ Koni s'ín tsakóya-na Na'èn-ná, ti koií-ne xi 'an tsakoòya-nò. Jè nìtjen k'e nga Na'èn-ná Jesús kit-sobà'ñó xita, kiskoé inchrájin, ²⁴ kitsjaà-la kjondaà Nainá, ìkjoàn kisixkoaya, kitsò: “Chjoé, jè-né xi yijo-na nga tìtsjaà kjotjò nga kiyá xi kjondaà tsajòn. K'oa tì s'ín t'een nga tixkoaya inchrájin, mé-ne nga síkìtsjeèn-nò ìt'aà ts'an.” ²⁵ K'oaá tìs'ín kis'iìn

k'e nga jye tsakjèn, kiskoé chitsín, kitsò: “Vino xi tjíya chitsín jè, jè jní-na xi síkixiya kjoa xitse xi bindaàjiin-ko-nò. Jñò, k'e nga ìjngoò ìjngoò k'a s'ioo, k'oaá s'in t'een mé-ne nga síkítsjeèn-nò it'aà ts'an.”
²⁶ K'e nga ìjngoò ìjngoò k'a kichioò inchrájin jè, koa s'ioya vino chitsín jè, it'aà ts'eé kjoabiyaa-la Na'èn-ná kinókjoaya, skanda k'e nga kjoí ìjngoò k'a Cristo.

Mikiì ma taxki bichikoaá Na'èn-ná

²⁷ Nita yá xita-ne xi kokjen inchrájin jè, o xi skoíya chitsín ts'e Na'èn-ná, tsà mikiì skoexkón k'e nga kokjen, jé tíhótsji it'aà ts'e Na'èn-ná nga tíhochrjengui yijo-la ko jní-la. ²⁸ Koí kjoa-la, ítjòn ndaà tikítsjeèn jjiin inima-nò kós'in titsajnakoo Nainá ko xita xinguioo. Iskan tichioò inchrájin koa t'ioya chitsín ts'e Na'èn-ná. ²⁹ Tsà yá xita xi kokjen inchrájin koa skoí vino xi tjíya chitsín, tsà mikiì síkítsjeèn nga jè yijo-la Na'èn-ná, xita jè, kjo'íin tóbínè-la yijo-la. ³⁰ K'oaá ma-ne kjin xita xinguioo xi ch'in bí'taà-la koa tjín xi indaàkjoa titsajna, skanda jye kjò kjin biyaa. ³¹ Tsà ndaà síkítsjeén kós'in titsajnakoaá Nainá ko xita xinguiá, Na'èn-ná mikiì kjo'in tsjá-ná. ³² Tanga tsà jè Na'èn-ná tsjá-ná kjo'in, koi-né nga mejèn-la síkixiya-ná mé-ne mikiì kokot'aà-ná kjo'in xi mikiì fehet'aà nita kjé-ne xi tjoé-la jña xita isò'nde xi mikiì beèxkón Nainá.

³³ K'oaá ma-ne jñò ndí 'ndsè k'e nga maxkóya nga bichioò, chíñakjoa-là xinguioo. ³⁴ Tsà tjín i'nga xi 'ño ijò-la, tichioò ni'ya-nò, mé-ne k'e nga koxkóya mì kjo'in tsjá-nò Na'èn-ná. Jña kjoa xi i'nga xi tjín isa-nò, k'e kìjchokon-nò kíndaàjñaá.

12

Kó s'ín t́jín kjoa chjine xi tsjá Inima Tsjeè-la Nainá xi kjondaà ts'e naxandá-la

¹ Ndí 'ndsè kò tichjaá, 'an mejèn-na kàtasijiìn-nò jñà kjoa chjine xi tsjá Inima Tsjeè-la Nainá.

² Jñò, ndaà tíjiìn-nò k'e nga t́ikj'eè mokjeiín-nò 'én-la Nainá, yaá tsanguit'aà-là xkòsòn xi mìkiì ma chja nga xìn ndiyá kùkò-nò nga mìtsà kixi kjoa nga Nainá. ³ K'oaá xan-nò, niyá xita xi koma kító-la Jesús: “¡Ch'o kàtamát'in!”; tsà it'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá t́ichja. T́ikoaá tsà mìtsà nga'ñó ts'e Inima Tsjeè-la Nainá t́ichja, mìkiì koma kító-la: “¡Ji-né Jesús xi otìxomai!”

⁴ Ya jjiìn naxandá-la Nainá, ḱjìn skaya kjoa chjine t́jín kjoa ts'e xá xi síkitasòn xita, tanga jè xi tsjá kjoa chjine, t́jè-ne Inima Tsjeè-la Nainá. ⁵ Jñà xita, ḱjìn skaya xá t́jín-la nga siixá-la Na'èn-ná, tanga t́jè-ne Na'èn-ná xi maxá-la. ⁶ Ḱjìn skaya nga'ñó t́jín kós'ín maxá, tanga t́jè-ne nga'ñó-la Nainá xi síxájiìn-la ngats'ìi xita. ⁷ Nga jngoò ìjngoò xita, tjoé-la jngoò kjoa chjine xi okó nga yaá t́jnajiìn inima-la Inima Tsjeè-la Nainá mé-ne nga ngats'ìi xita naxandá-la Nainá kochjeén-la kjondaà xi tjoé-la. ⁸ Xi it'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá t́jín xita xi 'biì-la 'én xi t́jín-la kjoátsjeèn; koa t́jín i'nga xi 'biì-la 'én xi t́jín-la kjoa chjine, nga t́jè-ne Inima Tsjeè-la Nainá tsjá. ⁹ T́jín xi tjoé-la kjoachjine nga ndaà mokjeiín-la nga t́jè-ne Inima Tsjeè-la Nainá tsjá-la, t́ikoaá t́jín xi tjoé-la kjoachjine nga síndaà-ne xita xi xk'én, nga t́jè-ne Inima Tsjeè-la Nainá tsjá-la. ¹⁰ T́jín xi tjoé-la kjoachjine nga ma-la s'ín kjoáxkón xi ndaà t́jín, kò

xi ma-la chja ngajo-la Nainá, ko xi machiya-la mé inima xi tísxájiin inima-la xita xi chja. Ko tjin xi tjoé-la nga ma-la chja 'én xi kj'eíi tsò xi mì yá xita fiya-la, tikoá tjin xi ma-la síkatoya 'én xi kj'eíi tsò xi mì yá xita fiya-la. ¹¹ Tjè ta jngoó-ne Inima Tsjeè-la Nainá xi síxá it'aà ts'e ngats'ì kjoá koi nga síka'bí-la nga jngò ò jngò xita kjoachjine xi jè mejèn-la nga tsjá-la.

¹² Yijo tsaján, kjìn jchán skaya tjin-la; tanga koni s'ín tíkjoè, ta jngò ma-ne yijo. Naxandá-la Cristo, k'oaá tís'ín tjin, ta jngò ma-ne. ¹³ Jñà xi xita judío ko xi mìtsà xita judío, xi xita chi'nda títsajna ko xita xi títsajnadejí ta jngò ma-ne. Ngats'iaá jñá, tà ngàsòn komaá bautizar it'aà ts'e xi tjà-ne Inima Tsjeè-la Nainá nga jngò naxandá-la Nainá komaá koni tsà jngò yijo. Nga jngò ò jngoaá, Nainá kitsjaà-ná xi tjà-ne Inima Tsjeè-la.

¹⁴ Jè yijo-ná, mìtsà tà jngò skaya tjin-ne; kjìn jchán skaya tíkjoèya. ¹⁵ Tsà jè ndsokoaá kitsò: “An, mìtsà tsja xita ma, mìtsà ya chjà-na jè yijo.” Mìtsà koi kjoá-la nga okitsò nga mì ya chja-ne yijo. ¹⁶ Tsà jñà líká kitsò: “An, mìtsà xkon xita ma, mìtsà ya chjà-na jè yijo.” Mìtsà koi kjoá-la nga okitsò nga mì ya chja-ne yijo. ¹⁷ Tsà kóhokji yijo-ná, tsà ngui xkoaán koma, ¿kós'ín kiná'ya-ná? Tsà jè yijo-ná, tsà ngui líká koma, ¿kós'ín kijne-ná? ¹⁸ Tanga Nainá nga jngò ò jngò skaya yijo-ná, yaá kisíkítsajna j'nde-la yijo-ná ñánda nga jè kjòmejèn-la. ¹⁹ Yijo-ná tsà tà jngò skoya koma, mì-la tsà yijo xi ngui tíjngò. ²⁰ Kixíi kjoá nas'ín kjìn skaya tíkjoèya yijo-ná, tanga tajngò ma-ne.

²¹ Jñà xkoaán mìkìi koma kitsò-la jñà ndsaá:

“Mìkìl mòchjéén-na.” Jè skoaá tìkooá mìkìl koma kító-là jñà ndsokoaá: “Mìkìl mòchjéén-na.”
²² Tanga it'aà ts'e yijo-ná, tjín-né xi 'mì-lá nga chiba nga'ñó tjín-là tanga isaá ndaà mòchjéén. ²³ It'aà ts'e yijo-ná xi 'mì-lá nga mìkìl ndaà tsejèn, jñà-né xi nìkákjá níkjé mé-ne nga isa ndaà kótsejèn-ne. Bíttsa'ma-né jè yijo-ná, jñà xi mìkìl tjí'nde-là nga jchà-là. ²⁴ Mìkìl mòchjéén nga sijtsa'ma yijo-ná xi tsejèn. Nainá jye k'oas'ín tsibíndaà nga isa ndaà jchaxkón jè xi 'mì-lá nga isa chiba chjí-là, ²⁵ mé-ne nga mì kojòya-ne. Tà saá nga jngòò ìjngòò skaya kátasíkinda xíkjín. ²⁶ Tsà tjín jngòò skaya yijo-ná ñánda ijò ma, ok'ín yije-là xíkjín kóhokji nga ma ijò. Koà tsà tjín ñánda ndaà tíyaxkón, ndaá s'e yije-là kóhokji yijo.

²⁷ Jñò, k'oaá ngaya-là koni yijo-là Cristo. Katjín, katjín xá xi kitjóé-nò ya ijìnn naxandá-là Nainá. ²⁸ Nainá k'oaá s'ín kiskoòsòn-là mé xá xi s'jìn xita: jñà títsajna ítjòn xita xi bíxáya-là Nainá; xi ma-ne jò, xita xi chja ngajo-là Nainá; xi ma-ne jàn, xita xi okóya 'én-là Nainá. Tjikoà tjín xi ma-là s'ín kjoxkón xi ndaà tjín. Kò tjín xi ma-là síndaà-ne xita xi xk'én; tjín xi ma-là síchját'aà; tjín xi otíxoma mé kjoà xi koma; kò tjín xi chja 'én xi kj'ejí tsò xi mì yá xita fiya-là. ²⁹ Mítsà ngats'ìi nga ma bíxáya-là Nainá. Mítsà ngats'ìi nga Nainá chja ngajo-là. Mítsà ngats'ìi nga ma-là okóya 'én-là Nainá. Mítsà ngats'ìi nga ma-là s'ín kjoxkón xi ndaà tjín. ³⁰ Kò mítsà ngats'ìi nga ma-là síndaà-ne xita xk'én. Mítsà ngats'ìi nga ma-là chja 'én xi kj'ejí tsò xi mì yá xita fiya-là. Mítsà ngats'ìi ma-là síkatoya 'én xi kj'ejí tsò xi mì yá xita fiya-là. ³¹ Tanga jñò, mòchjéén-né nga

tìnchátsjioè jñà kjoachjine xi ìsà ndaà tjín.

Tànga ì'ndeì 'aán kokoò-nò jngoò ndiyá xi ìsà ndaà tjín kó s'ín sijchá yijo-nò.

13

It'aà ts'e kjoatjòcha

¹ An, tsà ma-na chjà jñà 'én xi kj'eìí tsò xi chjà xità nas'ín jñà 'én xi chjà àkjale, tanga tsà tsjìn-na kjoatjòcha, nímé chjí-la; k'oaá ngaya-na koni jngoò kichà xi 'ńó one, o koni jñà kichà tsjìn xi ch'o one k'e nga kaàkjoò. ² Tsà tsjìn-na kjoatjòcha, nímé chjí-na nas'ín ma-na chjà ngajo-la Nainá, nas'ín machiya yije-na kjoa xi tjí'ma-la Nainá; nas'ín ma yije-na kjoa chjine, nas'ín ndaà mokjeiín yije-na it'aà ts'e Nainá, skanda ma-na síkjaníyá-la nindoò. ³ Tsà sika'biá yije tsojmì xi tjín-na nga kòkjen xità ima, koa tsjaà kjotjoà yijo-na nga kitì xi kjondaà ts'e xità xi kj'eìí, tanga tsà tsjìn-na kjoatjòcha, nímé síkijne.

⁴ Jè xità xi tjín-la kjoatjòcha, tjín-la kjoatsetakòn nità mé kjoa-ne; tjín-la kjondaà; mikiì maxitakòn; mìtsà 'én 'nga chjà; kò mìtsà tijè ndaà síkijna-ne yijo-la; ⁵ mìtsà taxki s'ín; mìtsà tà kjondaà ts'e ótsji; mikiì taxki majti-la; nímé kjoa bingui takòn; ⁶ mìtsà matsja-la it'aà ts'e kjoa xi ch'o tjín, ts'eé kjoa kixi xi matsja-la. ⁷ Jè xi tjín-la kjoatjòcha, síkjeiín yije-la nità mé kjoa-ne, mokjeiín yije-la, koña yije-la, chíkjoako yije-la ngats'ì kjoa.

⁸ Jè kjoatjòcha mikiì kjoehet'aà. Tanga kijchò nachrjein nga mì tì yá xi kichjà ngajo-la Nainá, nga mì tì yá xi kichjà-ne 'én xi kj'eìí tsò xi mì yá xità fìya-la kò nga mì tì yá xi tjoé-la kjohítsjeèn

xi tji'ma-la Nainá. ⁹ Nga kj'eè tsà nguì ndaà tjiin yije-ná kjohítsjeèn xi tji'ma-la Nainá, kò kj'eè tsà nguì ndaà nokjoà ngajo-lá Nainá. ¹⁰ Tanga k'e nga kijchò nachrjein nga kjoí xi nímé chijat'aà-la, yaá kjoehet'aà jñà kjoa xi ta chiba machiya-ná.

¹¹ K'e nga sa chítia, k'oaá s'ín kichjà koni chja ixti, k'oas'ín kisikítsjeèn koni s'ín síkítsjeèn ixti, k'oas'ín kiskoòsòn-la koni ixti. Tanga k'e nga jye kòjchínga, kisikíjna-ná kjoa ts'e ixti. ¹² I'ndeí, ta k'oaá s'ín 'yaá Nainá koni tsà chítín jmà chítsejèn-yaá nga mìkì ndaà tsejèn-ná. Tanga kijchò nachrjein k'e nga ndaà kòtsejèn-ná nga chí'aán Nainá. I'ndeí ta chibaá machiya-na, tanga kijchò nachrjein nga ndaà kochiya-na koni s'ín beèxkon-na Nainá.

¹³ Ján kjoa tjin xi mìkì kjoehet'aà, jngoò kjoa nga mokjeín-ná it'aà ts'e Nainá, jngoò nga chiñà-lá xi tjoé-ná, jngoò nga s'e-ná kjoatjòcha. Jñà ingajàn kjoa koi, jè kjoatjòcha xi isa 'ño chí-la.

14

Jè xi ma-la chja 'én xi kj'eí tsò

¹ Jè kjoatjòcha tanguítjìngui-là; tìkoa mochjeén-né nga tìnachátsjioò jñà kjoachjìne xi tsjá Iníma Tsjeè-la Nainá. Kò jè xi isa 'ño mochjeén nga kìnókjoa ngajo-là Nainá. ² Jngoò xita xi kj'eí tsò 'én xi chja, mìtsà taxki xita tíchja-la; Nainá tíchjat'aà-la. Nga mì yá xita fìya-la kó tsò 'én xi tíchja. Jñà 'én xi chja, ts'eé Iníma Tsjeè-la Nainá nga tíchja'ma-né. ³ Tanga jè xita xi chja ngajo-la Nainá, jñà xita naxandá-la Nainá chjajiin-la, mé-ne nga isa ndaà koma-la, isa ndaà kò'ñojìin-ne kjohítsjeèn-la koa isa ndaà sije takòn-ne xita naxandá-la Nainá. ⁴ Jè

xìtā xi chjā 'én xi kj'eíí tsò xi mì yá xìtā fìya-lā, tì yìjo-lāá tsjá nga'ńó-lā. Tāngā jè xi chjā ngājo-lā Nainá, jñà xìtā naxandá-lā Cristo tsjá-lā nga'ńó.

⁵ 'An, k'oaá s'ín mejèn-na tsà ngats'ioò koma-nò kìnókjoaa 'én xi kj'eíí tsò xi mì yá xìtā fìya-lā. Tāngā ìsáá-lā ndaà tjín tsà koma-nò kìnókjoa ngājo-lā Nainá. Jè xi Nainá chjā ngājo-lā ìsáá 'ńó chjì-lā mì k'oa-ne koni jè xi chjā 'én xi kj'eíí tsò. Ta jngoó-lā tsà tjín xìtā xi koma-lā sùkatoya 'én xi kj'eíí tsò mé-ne ìsā ndaà s'e-lā nga'ńó xìtā naxandá-lā Cristo.

⁶ Ndí 'ndsè kò tichjaá k'oaá ngaya-lā tsà 'an mejèn-na kjikon-nò, tsà kj'eíí tsò 'én xi kichjàkò-nò xi mìkìì na'yà-là, kós'ín kochjeén-nò. Ta jé-lā tsà 'én-lā Nainá sikíchiya-nò, tsà kènojímí chiba-nò kjohítsjeèn xi ndaà tsò, tsà kichjàjìin-nò 'én kixì, kò kokoòya-nò 'én xi ndaà tsò.

⁷ Jñà chrjo-lā música kò ní'ńó xi tíhone tsà ngásòn kjone, ¿kós'ín jcha-lā ñá-lāá xi tíhone nga tà ngásòn tsò? ⁸ Tsà jè chrjo trompeta-lā xìtā kjojchán, tsà mìkìì ndaà skìndàya, ¿yá xìtā xi kítsajnandaà nga kjoì kjojchán? ⁹ Jñò, k'oaá tìs'ín mat'ioòn tsà mìtsà 'én tsajòn kìnókjoaa nga kjiya-lā xìtā, ¿kó s'ín kìná'ya-lā mé 'én xi tìtsanokjoà? Tà jìjìin ìsén-lā tìtsanokjoà. ¹⁰ Kjìn jchán skoya 'én tjín nga tìjtsa ìsò'nde, tāngā ngats'ìì 'én tjín-lā kjohítsjeèn kó tsòya-ne nga jngoò ìjngoò skoya. ¹¹ 'An, tsà mìkìì fìya-na kó tsò 'én xi tíchjā jngoò xìtā, xìtā xìn nanguií koma-na. Kò jè xìtā xi tíchjā, k'oaá tì koma-lā it'aà ts'an koni xìn nanguií ì'nde-na. ¹² Jñò, nga mejèn-nò jñà kjoachjine xi tsjá Inimā Tsjeè-lā Nainá, mochjeén-né nga ìsā ndaà tìnchátsjioò jñà

kjoachjine xi koma ndaà sichját'aà-la naxandá-la Cristo mé-ne nga isa tse nga'ño s'e-la.

¹³ K'oaá ma-ne jè xita xi kj'eí tsò 'én xi chja xi mì yá xita fiya-la, katasíjét'aà-la Nainá nga kátatsjá-la kjoachjine mé-ne koma siikatoya-ne 'én xi chja. ¹⁴ 'An, k'e nga chját'aà-la Nainá nga kj'eí tsò 'én xi tichjá xi mìkì fiya-na, tà jè tichja Inima Tsjeè-la Nainá xi tijnajiin inima-na. Tanga jè kjohítsjeèn-na, nímé kjondaà sakò-la nga mìkì fiya-na kó s'ín tichjá. ¹⁵ 'An, ¿mé xi s'iaàn? Mochjeén-né nga kichját'aà-la Nainá 'én xi bíjiin inima-na Inima Tsjeè-la Nainá. Tikoáá mochjeén-né nga kichjakoáa Nainá 'én xi ndaà fiya-na. K'e nga seè, tikoáá mochjeén-né nga seè sò xi bíjiin inima-na Inima Tsjeè-la Nainá. Tanga tikoáá mochjeén nga seè sò xi ndaà fiya-na. ¹⁶ K'e nga jeya nìkíjni Nainá, tsà tà jña 'én nokjoi xi bíjiin inima-lè Inima Tsjeè-la Nainá, tsà kji'nchré-la 'én-lè jña xita xi mìkì fiya-la, mìkì koma kitsò: “K'oaá s'ín kátama”, nga mìkì fiya-la kó tsò 'én xi nokjoi. ¹⁷ Okixi-né, kjondaà xi tì'biù-la Nainá, ndaà tjin, tanga jña xita xi i'nga, nì mé nga'ño tísakó-la nga mìkì fiya-la. ¹⁸ 'An, tsjaà-la kjondaà Nainá nga isaá ndaà ma-na chja 'én xi mì yá xita fiya-la mì k'oa-ne koni jño. ¹⁹ Tanga k'e nga ya tijnajiin-la xita naxandá-la Cristo, isaá ndaà tjin tsà tà 'òn 'én kichjá xi tjin-la kjohítsjeèn nga kokooya-la xita, mì k'oa-ne tsà te jmiù 'én kichjá xi kj'eí tsò xi mìkì 'nchréya-la xita.

²⁰ Ndí 'ndsè kò tichjaá, kì k'oaá s'ín nìkítsjeèn koni ixti. Tanga ts'e kjoa xi ch'o tjin, k'oaá s'ín t'een koni ixti xi kj'eè ndaà machiya-la. Tanga

it'aà ts'e kjohtësjeèn-nò, k'oaá s'ín t'een koni xita xi jye ndaà machiya-la. ²¹ Xojon-la Nainá k'oaá s'ín tichja nga tsò: “Nga kichjà-la naxandá-na, xita xin nanguií sikkjeén xi kj'eíí 'én chja nga koma kichja-la. Tanga nas'ín k'oas'ín s'iaàn mikìl kji'nchréñjon-na, tsò Na'èn-ná.” ²² K'e nga nokjoá 'én xi kj'eíí tsò xi mì yá xita fiya-la, kjoxkón okó-la Nainá jñà xita xi mikìl mokjeiín-la, mìtsà ts'e xita xi mokjeiín-la. Tanga k'e nga nokjoà ngajo-lá Nainá, ts'eé xita xi mokjeiín-la, mìtsà ts'e xita xi mikìl mokjeiín-la. ²³ Jñà xita naxandá-la Cristo k'e nga maxkóya, tsà ngats'iì nga kj'eíí 'én kichja xi mì yá xita fiya-la, tsà kjoahas'en jngòè xita xi taxki xita xi mikìl mokjeiín-la 'én-la Nainá, kitsò-né: “Jñá xita koi, xita ská-né.” ²⁴ Tanga tsà ngats'ioè nga 'én-la Nainá titsanokjoáya ngajo-lá, tsà kjoahas'en jngòè xi taxki xita xi mikìl mokjeiín-la 'én-la Nainá, k'e nga kji'nchré-nò, kokjeiín-la kò kochiyaá-la nga xita jé-né. ²⁵ Jè kjoa xi tíjna'ma jjiìn inima-la, jchaá-la; kò jè xita, kosijna-xkó'nchi-la Nainá nga skoexkón; kokjeiín-la nga kixi kjoa nga ya tíjnajiìn-nò Nainá.

Okixi xi kitsjaà Pablo kó s'iin xita k'e nga maxkóya nga jeya síkijna Nainá

²⁶ Jñò ndí 'ndsè kò tichjaá, ¿kó s'ín fiya-nò jñà 'én koi? Tsòyaá-ne, k'e nga maxkóya nga jeya nìkijna Nainá, tjín i'nga xita xinguiqo xi seè-la Nainá; tjín i'nga xi ma-la okóya 'én-la Nainá; tjín xi ma-la bénojmi 'én xi jye tsakó-la Nainá; tjín xi chja 'én xi kj'eíí tsò xi mì yá xita fiya-la; tíkoaá tjín xi ma-la síkatoya 'én xi kj'eíí tsò. Ngats'iì xá koi, k'oaá s'ín kàtabitasòn mé-ne nga isa ndaà s'e-la nga'ño inima-la jñà xita naxandá-la Nainá. ²⁷ Tsà tjín xita

xi ma-la chja 'én xi kje'íi tsò xi mì yá xita fiya-la, tà jò kò tsà jàn kichja; tanga ta ìjngò ìjngò kichja; kò jngò xi sikkatoya 'én koi. ²⁸ Tsà tsjìn xita xi ma-la sikkatoya, tà jyò kàtìtsajna nga nguixkon naxandá-la Cristo, tikoáá-ne tà jjiìn inima-la kàtichjako Nainá. ²⁹ K'oaá tis'ín tjín ts'e xita xi chja ngajo-la Nainá, tà jò-ne kò tsà jàn xi kichja. Jña xita xi i'nga, tà kji'nchré-né; ta sjingásòn-kjoò-né a ndaà tjín, o xi majìn-né. ³⁰ Jña xita xi títsajna, tsà kitjokàjjiìn jngò xita xi Nainá sikkichiya-la 'én xi mejèn-la nga kichja, jè xita xi tíchjaya tikoáá-ne ta jyò kàtìjna, kàtatsjá'nde-la nga jè kàtichja. ³¹ K'oaá ma-ne, ngats'ioò xi ma-nò nokjoà ngajo-la Nainá komaá kijnókjoaa nga ìjngò ìjngò-nò mé-ne nga isa ndaà koma-nò kò isa ndaà kotsja-nò ngats'ioò. ³² Jña xita xi ma-la chja ngajo-la Nainá, mochjeén-né nga tijña skósòn-la kós'ín kichja. ³³⁻³⁴ Nga Nainá, jè xi mejèn-la nga s'e kjoa'nchán, majìn-la nga kjoasii s'e.

Jña íchjín, jyò kàtìtsajna, koni ma ngats'ii naxandá-la Cristo ñánda maxkóya xita-la; mìkii tjí'nde nga kichja; ndaà kàta'nchréñijon koni s'ín tíchja kjotíxoma. ³⁵ Tsà mé kjoa xi mejèn-la nga skoe, yaá ni'ya-la kàtakjònangui-la x'in-la. Mikiì ndaà tjín tsà jngò chjoón kichjajjiìn ñánda maxkóya xita naxandá-la Nainá.

³⁶ ¿A k'oaá s'ín nìkìtsjeèn nga ta it'aà tsajòn kisin-daà 'én-la Nainá? ¿A k'oaá ma-nò tsà ta jñò-nó xi kitjoé-nò? ³⁷ Tsà tjín i'nga xita xinguioo xi k'oas'ín síkìtsjeèn nga ma-la chja ngajo-la Nainá, o xi ndaà machiya-la kjohítsjeèn-la Inima Tsjeè-la Nainá, k'oas'ín kàtakixiya-la nga jña 'én xi tikjiù-nò,

kjotíxoma ts'eé Na'èn-ná. ³⁸ Tsà tjin xita xi mìkil sasén-la koni s'in okoòya-nò, tikoáá Nainá mìkil sasén takòn xita jè.

³⁹ Ndí 'ndsè kò tichjaá, k'oaá s'in 'ño tinchátsjioè nga tinókjoa ngajo-là Nainá; tanga kì bítajna ikòn-là jña xi ma-la chja 'én xi kj'eíj tsò xi mì yá xita fiya-la. ⁴⁰ Tanga ngats'ìi kjoa koi, ngui ndaà t'een, kixi tanguíkoo.

15

K'e nga jaáya-la Cristo

¹ I'ndeí ndí 'ndsè kò tichjaá, 'an mejèn-na nga sikítsjeèn-nò jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi 'an kichjàyajiìn-nò xi kichjoétjò kò nga kixi títajnakoo. ² Jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi koma kochrjejiìn-nò kjo'in tsà kixi títajnakoo skanda i'ndeí koni s'in nga kichjàyajiìn-nò nga tisa ítjòn; tsà majìn, nímé chjí-la nga kòkjeiìn-nò.

³ Jè kjoa xi isa 'ño tjin, jè-né nga kos'in tsakoòya-nò koni tjin xi 'an kitjoé-na, nga jè Cristo k'en ngajo-ná xi kjoa ts'e jé-ná nga k'oaá s'in tichja Xojon-la Nainá; ⁴ nga kisihijiìn, koa nga ijchò jàn nachrjein jaáya-la, koni s'in tichja Xojon-la Nainá. ⁵ K'e nga jaáya-la, tsakó-la yijo-la jè Cefas [tijè-ne Pedro], ikjoàn tsakó-la yijo-la jña xita-la xi i'nga, ya tejò ma-ne kò Pedro. ⁶ Xi komà iskan, tsato 'òn sindo ma-ne xita 'ndsè xi títajnajtín nga tsakó-la yijo-la. Jña xita koi, tjin i'nga xi jye k'en, tanga kjin ma xi tákó títajnakon skanda i'ndeí. ⁷ Ikjoàn tsakó-la yijo-la jè Jacobo. Xi komà iskan tsakó yije-la yijo-la jña xita-la xi tsibíxáya-la.

⁸ Xi jyehet'aà-ne, ìkjoàn 'aán tsakó-na yijo-la. 'An, k'oaá s'ín ngaya-la koni tsà jngoò ki'ndí xi mì jé nachrjein kits'iìn koni s'ín chiya nachrjein-la. ⁹ 'An-ná xi ìsá 'ñó nangui tijná-la kóhotjín jñà xità xi tsibíxáya-la Jesús. Skanda mìkiì ok'in-na nga k'oas'ín k'oín-na; nga 'aán kiitjìngui kondra-la jñà xità naxandá-la Cristo. ¹⁰ Tanga jè kjondaà-la Nainá ndaà tsasikó-na; k'oaá komà-ne nga 'an tsibíxáya-na. Jè kjondaà-la, mìtsà tà kjotjò kits-jaà-na. Tanga 'an, ìsáá 'ñó kisixá mì k'oa-ne koni ngats'iì xità-la xi i'nga. Kixíí kjoa, mìtsà nga'ñó ts'an, kjondaà ts'eé Nainá. ¹¹ Tsà 'an-ná, kò tsà jñà xità-la xi i'nga xi ndaà síxá, tanga jè xi chjì-la nga k'oa s'ín nokjoàya-jen, koa jñò, k'oaá s'ín mokjeiín-nò.

K'e nga kjoaáya-la jñà xità xi jye k'en

¹² K'oaá s'ín tìnokjoáya nga jè Cristo jaáyajiìn-la xità xi jye k'en, tanga, ¿mé-ne tjín i'nga-ne xità xinguiòo xi tsò: “Jñà xità xi jye k'en mì tì kiì kjoaáya-la.”? ¹³ Tsà mìkiì kjoaáya-la xità xi jye k'en, tìkoáá jè Cristo, mì-la tsà kixí kjoa nga jaáya-la. ¹⁴ Tsà mìkiì jaáya-la Cristo, jñà 'én xi nokjoàya-jen nìmé-la chjì-la, tìkoáá nìmé-la chjì-la koni s'ín mokjeiín-nò. ¹⁵ Tìkoáá ngajen, xità ndisoó kítjokàngui-jen it'aà ts'e Nainá, nga k'oaá s'ín nokjoàya-jen 'én-la Nainá nga bixón-jen: “Jè Nainá kisikjaáya-la Cristo.” Nga tsà jñà mik'en mìkiì kjoaáya-la, mì-la tsà kixí kjoa nga kisikjaáya-la Cristo. ¹⁶ Tsà jñà xità xi jye k'en mìkiì kjoaáya-la, tìkoáá jè Cristo mì-la tsà kixí kjoa nga jaáya-la. ¹⁷ Jè Cristo, tsà mìkiì jaáya-la, nìmé-la chjì-la koni s'ín mokjeiín-nò it'aà ts'e, tákó yaá-la titsajnajñò

jé-nò. ¹⁸ Tíkooáá jñà x̄it̄a xi jye k'en nga kòkjeiín-la ìt'aà ts'e Cristo, jngoò k'aá-la kichijà, tsà mì jaáya-la Cristo. ¹⁹ Jè kjoa xi chiñà-lá ìt'aà ts'e Cristo, tsà tà íí ìsò'nde kjoehet'aà, jñá-la xi nguì x̄it̄a ìm̄a 'mì-ná kó ngats'ìi x̄it̄a xi t̄jín ìsò'nde.

²⁰ Tanga nguì kixíí kjoa nga jè Cristo jaáyaá-la ìt'aà ts'e kjoa biyaà. K'oaá ngaya-la koni tsojmì xi majchá ítjòn, nga jè Cristo jaáya ítjòn-la ngats'ìi x̄it̄a xi ìskan kjoaáya-la [nga mì t̄i kùì kiyá-ne]. ²¹ Koni s'ín komà nga ìt'aà ts'e jngoò x̄it̄a kjòts'ia nga biyaà x̄it̄a, k'oaá t̄is'ín komà nga ìt'aà ts'e jngoò x̄it̄a j'ìi nga kjoaáya-la x̄it̄a xi jye k'en. ²² Koni s'ín ma nga biyaà ngats'ìi x̄it̄a xi ìt'aà ts'e tje-la Adán kits'ìin, k'oaá t̄is'ín ma nga kjoaáyaá-la ngats'ìi x̄it̄a xi ìt'aà ts'e Cristo ts'ìin x̄it̄se-ne. ²³ Tanga jngoò ìjngoò 'ncha ndiyá-né nga kjoaáya-la koni s'ín oko-la. Jè Cristo, t̄jna ítjòn nga jaáya-la; k'e nga kjoíí ìjngoò k'a Cristo, k'eé kjoaáya-la xi x̄it̄a ts'e. ²⁴ Cristo, ítjòn s̄ìkjesòn ngats'ìi xi kondra fi-la, ngats'ìi xi t̄ítsajna ítjòn, xi t̄jín-la nga'ñó ko xi otíxoma. Ìkjoàn jè Cristo s̄ìngatsja kjotíxoma-la Nainá xi Nà'èn-ná ma; k'eé kjoehet'aà ìsò'nde. ²⁵ Mochjeén-né nga jè Cristo kàtatíxoma skanda k'e nga jye s̄ìkítsajnangui yije ndsokò jñà xi kondra-la. ²⁶ Ko jè kondra-la xi fehet'aà-ne nga chija, jé kjoa biyaà. ²⁷ N̄it̄a mé xi t̄jín, Nainá, yaá kisikítsajnangui yije ndsokò Cristo. Jè tíhotíxoma yije-la. Tanga mìtsà tsò-ne kjoa nga jè Nainá, yaá t̄jnangui ndsokò Cristo. Nga jè sobá Nainá xi kisikítsajnangui ndsokò n̄it̄a mé xi t̄jín. ²⁸ K'e nga jye ya t̄ítsajnangui yije ndsokò Cristo n̄it̄a mé xi t̄jín, jè Cristo, nga Kí'ndí-la Nainá ma, t̄ikooáá nangui s̄ìkíjna yijo-la nga nguixkon Nainá

nga jè sobà Nainá tsibítsajngangi ndsokò Cristo n̄t̄a mé xi t̄jín, mé-ne nga jè Nainá jngoò k'aá jè kíjna ítjòn-la n̄t̄a mé kjoa-ne.

²⁹ Tanga tsà j̄n̄à x̄it̄a xi jye k'en mì t̄j̄ kii kjoaáya-la, j̄n̄à x̄it̄a xi ít'aà ts'e mik'en ma-ne bautizar, ¿kó s'ín síkítsjeèn? ¿Mé-ne ít'aà ts'e mik'en ma-ne bautizar, tsà kixi kjoa nga mì t̄j̄ kii kjoaáya-la x̄it̄a? ³⁰ Kò ngajen, ¿mé kjoa-ne nga nachrjein nchijòn binchaxkón-lajen yijo-najen, tsà mì t̄j̄ kii kjoaáya-la x̄it̄a? ³¹ Ndí 'ndsè kò tichjaá, k'oaá xan-nò nga nguì kixií kjoa nga nachrjein nchijòn t̄jín-na kjoaxkón tsà ya kiyá, koni s'ín nga nguì kixií kjoa nga matsja-na ít'aà tsajòn nga ngásòn mokjeiin-ná ít'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo. ³² Tsà tà j̄n̄à kjoa ts'e isò'nde-né nga kiskaàn-koa x̄it̄a koni tsà xa ján Éfeso, ¿mé xi kisikijne? Tsà j̄n̄à x̄it̄a xi jye k'en mì t̄j̄ kii kjoaáya-la, t̄j̄koá-ne: “Kichiaá, s'ioáá nga nchijòn-lè kiyá-ná.”

³³ Kì yá x̄it̄a xi konachan-nò ít'aà ts'e kjoa koi. Nga t̄jín jngoò 'én xi tsò: “J̄n̄à x̄it̄a xi tsjahijtakoáá xi mìkii ndaà s'ín, j̄n̄à síkíts'ón-j̄iìn kjoa xi ndaà t̄jín koni s'ín titsanìjchá yijo-ná.” ³⁴ Ndaà t̄j̄kítsjeèn ít'aà ts'e kjoa koi; k̄i tà tsjaà jé binchaàtsjioò. Nga t̄jín i'nga x̄it̄a xinguiò xi mìkii beèxkon Nainá. K'oaá xan-nò mé-ne nga kàtasobà-nò.

Kó kjoàn koma mik'en k'e nga kjoaáya-la

³⁵ Tsà koi nachrjein-la t̄jín i'nga x̄it̄a xi tsò: “¿Kós'ín koma nga kjoaáya-la x̄it̄a xi jye k'en? ¿Kó kjoàn yijo xi k̄it̄jokàj̄iìn-kò?” ³⁶ ¡Mé tà tòn̄do-nò! K'e nga 'bè t̄j̄, j̄n̄à nojmé nga sihiijìn, biyaà-né, mé-ne nga kiso x̄it̄se-ne jno, nga ìjngoò k'a kítsajnakon. ³⁷ K'e nga 'bè t̄j̄, mìtsà j̄n̄à xi jye jno b̄it̄j̄e; tà j̄n̄à

nojmé bìtjee, o xi trigo-né. ³⁸ Tanga jè Nainá, k'oaá kjoàn s'ín koni s'ín mejèn-la; k'oaá kjoàn s'ín nga jngoò ìjngoò skaya xojmá koni kjoàn tje-la. ³⁹ Jñà yijo, mìtsà ngàsòn kjoàn. Yijo-la xita, kj'eíí kjoàn; yijo-la cho, kj'eíí kjoàn; yijo-la tìn, kj'eíí kjoàn; yijo-la nise, kj'eíí kjoàn. ⁴⁰ Koni choòn ì isò'nde nga tjin yijo xi kj'eíí s'ín tsejèn, k'oaá ti choòn ngajmiì nga tjin xi kj'eíí s'ín tsejèn. Mìtsà ta ngàsòn tsejèn xi tjin ngajmiì ko xi tjin isò'nde. ⁴¹ Jè ts'oi kj'eíí s'ín tsejèn, jè sá kj'eíí s'ín tsejèn, jñà ni'ño kj'eíí s'ín tsejèn. K'a kj'eíí, k'a kj'eíí s'ín tsejèn nga jngoò ìjngoò skoya.

⁴² K'oaá tìs'ín ma nga kjoaáya-la xita xi jye k'en. Jè yijo xi sihiijn, bits'on-né, tanga jè yijo xi kjoaáya-la, mì tì kiì kits'ón-ne. ⁴³ Sihijijn-né xi nímé chjí-la; jè xi kjoaáya-la jeya-né. Xi sihiijn, yijo indaà-né; xi kjoaáya-la tjin-la nga'ño. ⁴⁴ Jè yijo xi sihiijn, taxki yijo-né, ts'e isò'nde-né. Yijo xi kjoaáya-la, yijo xitse-né, ts'eé Inima Tsjeè-la Nainá. Tjin xi taxki yijo, tiko tjin xi tsjá Inima Tsjeè-la Nainá.

⁴⁵ K'oaá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: “Jè xita x'in tjòn xi ki'mì Adán, jngoò xi xita komà xi tsibijnakon.” Tanga [jè Cristo], jngoò inima xi síkítsajnakon xita, nga jè j'ii ngajo-la Adán nga jyehet'aà-ne kjoa. ⁴⁶ Tanga jè xi inima, mìtsà jè j'ii ítjòn; jè j'ii ítjòn xi taxki yijo ts'e isò'nde, iskaán j'ii xi inima. ⁴⁷ Jè xita x'in xi tjòn, ì it'aà nangui ts'e; ni'ndeé kisindaà-ne. Jè xita x'in xi ma-ne jò, ngajmiì ts'e, yaá inchrobà-ne, [nga jè xi Nà'èn-ná]. ⁴⁸ Ngats'ii xita xi ì isò'nde ts'e, k'oaá kjoàn yijo-la koni kji ts'e Adán nga ni'ndeé kisindaà-ne. Ngats'ii

xi ngajmù kítsajna, k'oaá kjoàn koma yijo-la koni kji ts'e Cristo xi ngajmù inchrobà-ne. ⁴⁹ I'nde, jńá, k'oaá kjoàn tsejèn yijo-ná koni kji xi ni'nde kisindaà-ne; nga komà iskan, k'oaá kjoàn kotsejèn yijo-ná koni kji xi ngajmù j'ì-ne.

⁵⁰ Ndí 'ndsè, k'oaá xan-nò jè yijo-ná nga jní tjin-la mìkiì ma kjoahas'en-jìin ñánda tíhotíxoma Nainá. Tíkoáá jè yijo-ná xi bi'ndoya mìkiì ok'in-la nga ya kjoahas'en-jìin ñánda tjin xi mìkiì bi'ndoya. ⁵¹ Kènojmi jngoò-nò kjoa'ma ts'e Nainá: Jńá xi xita-la Cristo 'mì-ná, mìtsà ngats'iaá nga kiyá, tanga ngats'ì-ná ta jngoò tjo kjoatjìya-ná, ⁵² k'oaá ngaya-la koni k'e nga tsíx'aá koa bíchjoà xkoaán, tik'eé-ne nga skindàya chrjo trompeta xi fehet'aà-ne. K'e nga kjone chrjo trompeta, jńá mik'en kjoáya-la, mì tì kii kì'ndo-ne nita kjé-ne. Koa jńá kjoatjìya-ná. ⁵³ Jè yijo-ná nga biyaà ko nga bi'ndo, mochjeén-né nga tjoé jngoò-la yijo xi mì tì kii kiyá-ne ko mì tì kii kì'ndo-ne nita kjé-ne. ⁵⁴ K'e nga k'oas'ín koma nga jè yijo-ná tjoé jngoò-la yijo xi mì tì kii kiyá-ne ko mì tì kii kì'ndo-ne nita kjé-ne, k'eé kítasòn koni s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: “Jè kjoa xi síkijne jngoò k'aá síchija kjoabiyaà. ⁵⁵ Ji xi kjoa biyaà 'mì-lè, ¿ñánda-ne nga kinikijni? ¿Ñánda tíjna na'yá-lè xi ma-la sík'en xita?” ⁵⁶ Jè na'yá xi tjin-la kjoa biyaà, jé kjoa ts'e jé. Ko jè nga'ńó xi tjin-la jè kjoa ts'e jé, jé kjotíxoma. ⁵⁷ Ndaà chji-la Nainá nga jè tsjá-ná nga'ńó xi it'aà ts'e Jesucristo xi otíxoma-ná nga nìkijne-lá kjoa biyaà ko kjoa ts'e jé.

⁵⁸ Jńò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, kixi títsajna. Niyá xi sùkijatjìya-la kjohítsjeèn-nò. Kjit'aà

nachrjein ìsà 'ñó tìxá-là Nà'èn-ná. Nga tíjìn-nò nga jè xá xi 'nè xi ts'e Nà'èn-ná, mìtsà tà kjotjò.

16

Ton xi maxkót'aà-la jñà xita naxandá-la Cristo

¹ Jè ton xi maxkót'aà-la xita naxandá-la Cristo, k'oas'ín t'een koni s'ín kixan-la xita naxandá-la Nainá ján nangui Galacia. ² Jñò, nga jngoò ìjngoò, nga jìn jìn nachrjein k'e nga tahàngo, titjò chiba ton-nò koni s'ín machikon-t'ioòn, mé-ne nga mì k'e kíxkó-nò k'e nga 'an xi kìjchoa. ³ K'e nga kìjchokon-nò ya Corinto, sikasén ján Jerusalén xita xi jñò chjaàjñò. Tsjaà-la xojon carta nga kjiko jè ton xi maxkót'aà-nò. ⁴ Tsà mochjeén nga tìkoà 'an kjián, komaá kjiko-na jñà xita koi.

K'e nga kisikítsjeèn Pablo nga kjoj ján Corinto

⁵ Mejèn kjíkon-nò k'e nga jye kjoáhatoaa ján nangui Macedonia, nga k'oaá s'ín tíjndaà-na nga ya kjoáhatoaa mé-ne nga ìkjoàn kìjcho-na Corinto. ⁶ Tsà koma ya kótijnako chiba nachrjein-nò, ko tsà koií nachrjein-la nga ya kótijnako-nò skanda k'e nga kjoehet'aà nachrjein-la chon 'nchán, mé-ne jñò koma sichját'aà-ná k'e nga tsà ñánda kjián nga koma iskan. ⁷ Majìn-na nga tà jngoò tjò skotsejèn-nò; jè xi mejèn-na nga kjìn nachrjein kótijnako-nò, tsà Nainá mejèn-la nga tsjá'nde-na. ⁸ Íí kótijna naxandá Éfeso skanda nachrjein ts'e s'eí Pentecostés, [jè s'eí xi bitjo k'e nga jye bijchó icháte nachrjein nga bitjo s'eí Paxko]. ⁹ Ndaà tíjjo'nde-na nga tìs'iaàn xá-la Nainá xi 'ñó ndaà tíbitasòn, nas'ín 'ñó kjìn ma-ne xita xi kondra títsajna-na.

¹⁰ Tsà kijchòkon-nò jè Timoteo, chítsejèn-là nga tsja kátas'e-la nga kíjnakò-nò nga mì yijo-la kìnchaxkón-la, nga tìkoà xá-la Nainá tís'ín koni 'an. ¹¹ K'oaá ma-ne, kì nachrjenguiòò jñò, tã saá tìchját'aà-là nga 'nchán kàtjanchrobákon-na; 'an, tíkoñaá-la kò xità 'ndseé xi i'nga.

¹² 'An 'ñó tsibìtsi'ba-la jè 'ndsè Apolos, nga katahijtakò jñà xità 'ndseé xi tjinè nga kjiikon-nò, tanga majìn-la nga fi; k'eé-la kjoì k'e nga kò'a-la.

¹³ Ndaà titsajnakon. 'Nó kixi titsajnakoo jè 'én xi mokjeín-nò. Kì yá xi tsakjoòn-là, kátas'e-nò nga'ño. ¹⁴ Ngats'ìi kjoà xi 'nè, koo kjoatjòcha-nò k'oa t'een.

¹⁵ Jñò ndí 'ndseé kò tichjaá, jyeé tíjìn-nò nga jñà xità ni'ya-la Estéfanos, jñà kòkjeín ítjòn-la 'én-la Cristo ya nangui Acaya. Jñà xità koi, k'oaá s'ín bìnè-la yijo-la nga jñà xità naxandá-la Cristo sìichját'aà-la. ¹⁶ Ndí 'ndsè, bìtsi'bà-nò nga tiná'yañijon-là xità xi k'oas'ín síxá koni jñà xità koi, kò ngats'ìi xità xi mìkì bijta-la nga síxá-la Nainá.

¹⁷ Matsja-na nga j'iikon-na Estéfanos, Fortunato kò Acaico [nga jñò kinikasén], nga jñà j'ìi síkitasòn xi jñò mìkì komà kinitasòn nga inchrobàchon-ná.

¹⁸ Jñà j'ìi síje ikon-na kò tsajòn. K'oaá ma-ne jchaxkón jñà xità xi k'oas'ín s'ín koni jñà xità koi.

Pablo síhixat'aà naxandá-la Cristo

¹⁹ Jñà naxandá-la Cristo xi títsajna nangui Asia síhixat'aà-nò. Jè Aquila kò Priscila kò xità naxandá-la Cristo xi bixoña ya ni'ya-la, it'aà ts'e Nà'èn-ná ndaà síhixat'aà-nò. ²⁰ Ngats'ìi xità 'ndseé, síhixat'aà-nò. Jñò tìixat'aà nga jngoò ìjngoò xità xinguiòò nga kò inìma-nò.

²¹ 'An, xi Pablo 'mì-na, tìshixat'aà-nò nga kò ndsaa tìkjiì-nò xojon jè.

²² Tsà tjin xita xi mìkì matsjakeè Jesucristo xi otixoma-ná, jè xita neí kàtjìkò. Na'èn, ji nìton nchroboí.

²³ Jè kàtijnako-nò kjondaà-la Jesucristo xi otixoma-ná. ²⁴ Kjit'aà nachrjein kàtas'e-nò kjoatjòcha-na nga jè Cristo Jesús titsajnakoaá. K'oáá s'ín kàtama.

'Én-lá Nainá xi kjoa ts'e Jesucristo
New Testament in Mazatec, San Jerónimo Tecóatl
Mazateco de S Jeronimo Tecoatl; maa
(MX:maa:Mazatec, San Jerónimo Tecóatl)

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazatec, San Jerónimo Tecóatl

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazateco, San Jerónimo Tecóatl [maa], Mexico

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazatec, San Jerónimo Tecóatl

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

9f778253-d34e-5037-af35-7bca16479aa0